

EL LÈXIC DIALECTAL EN UN CORPUS AUTOBIOGRÀFIC FEMENÍ DE COMENÇAMENT DEL SEGLE XX

MARIA-PILAR PEREA
Universitat de Barcelona

RESUM:

L'edició electrònica dels 18 dietaris que, entre el 1910 i el 1947, va redactar Irene Rocas, col·laboradora de Llofriu del *Diccionari català-valencià-balear (DCVB)*, del dialectòleg mallorquí Antoni M. Alcover (Manacor 1862 - Palma 1932), ha donat lloc a un corpus de caràcter biogràfic i documental que supera el milió de paraules. En aquest estudi es tracta quantitativament el lèxic d'aquests escrits i se n'extreu el més característic des d'un punt de vista dialectal. Metodològicament s'ha fet servir el programa *WordSmith 5.0.0.334*, per tal d'estudiar l'abast geogràfic dels 310 mots seleccionats, la seva presència en el *DCVB*, i les possibles modificacions formals i semàntiques que han pogut experimentar.

PARAULES CLAU: corpus, dietaris, català, lèxic, variació dialectal

ABSTRACT:

The digital edition of Irene Rocas' 18 diaries presently forms a biographical corpus of more than one million words. Rocas collaborated with the Majorcan dialectologist Antoni M. Alcover (Manacor 1862 - Palma 1932) by collecting and submitting linguistic data from Llofriu, the village where she was born. This paper analyzes the lexicon contained in the diaries from a quantitative point of view. The analysis has been carried out using the computer program *WordSmith 5.0.0.334*. Additionally, 310 dialectal words have been selected for a more thorough study which includes: their geographic scope, whether they are included in the *Diccionari català-valencià-balear (DCVB)* and their formal and semantic deviations from the norm.

KEY WORDS: corpus, diaries, Catalan, lexicon, dialectal variation

1. INTRODUCCIÓ

L'any 2008 es van publicar en CD-ROM¹ els dietaris d'Irene Rocas (Llofriu 1861 - Buenos Aires 1947)², un personatge gairebé desconegut, que va tenir, però, un paper cultural ben actiu tant pel que fa a l'aportació de materials lingüístics per al *Diccionari català-valencià-balear*, d'Antoni M. Alcover³, i per a les oficines lexicogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans, com pel que fa a la seva participació en l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya, fundat, el 1915, per Tomàs Carreras Artau, i en l'arxiu de l'obra del Cançoner Popular de Catalunya, sota els auspicis de Rafael Patxot i Jubert.

Rocas va ser una dona singular, que, entre altres coses, va redactar, des de l'any 1910, 18 volums de dietaris (els quals s'han traduït gairebé en 3.000 pàgines en la publicació electrònica), el contingut dels quals abraça des dels seus primers records

¹ El CD-ROM és ara consultable també a Internet: <http://palafrugell.cat/portal/informacio-municipal/publicacions-i-edicions/item/esplais-de-la-meva-llarga-vida-dietaris-irene-rocas.html>.

² Per a més informacions relacionades amb la seva biografia, vegeu Grau (1999a i 1999b) i Curbet (2008).

³ Rocas va conèixer Alcover l'any 1902 a Girona, però no va ser fins el 1911 que inicià la seva tasca de corresponsal mitjançant l'aplec de mots llofriuencs i empordanesos en general. Posteriorment, les seves filles Gracieta i Matilde també van col·laborar en l'Obra del Diccionari, la primera va redactar 1.014 entrades relatives a termes especials de la parla de Pineda (vg. Pujadas 2004: 219). Gracieta era la muller de Joan Llorens, germà de l'escriptora pinedenca Sara Llorens Carreras.

d'infantesa fins als inicis de l'any 1947 —aleshores tenia 86 anys—. Després de la mort del seu marit, el 1906, va assumir l'administració de les rendes de la família i començà el seu itinerari vital per altres indrets: el 1907, a Olot, per tal que el seu fill Serafí pogués estudiar al taller del pintor Josep Berga i Boix, i el 1909 a Barcelona, fet que va significar un eixamplament d'horitzons tan culturals com socials. És en aquest context on inicià la redacció dels seus dietaris, el primer de caràcter retrospectiu, que malda per recuperar els records de la seva infantesa i joventut, i els següents que contenen anotacions de les seves vivències. Després de mudances a pisos de diversos barris de Barcelona, passant per retorns esporàdics a Llofriu, el 1927 es traslladà definitivament a l'Argentina, on s'havien instal·lat uns anys abans la seva filla Maria Gràcia i el seu gendre Joan Llorens.

Els dietaris, bons representants del gènere autobiogràfic, contenen les anotacions que, dia rere dia, va anar fent l'autora sobre els fets més importants —i de vegades no tan importants, però personalment rellevants— de la seva vida. Les ocupacions, la feina o els maldecaps podien entorpir el propòsit dietarístic, però, en el cas d'Irene Rocas, precisament aquests entrebancs l'estimularen a deixar constància de les experiències, les preocupacions, els esdeveniments més notables o els fets culturals i polítics que més li impactaren. Els entrebancs de totes menes foren l'impuls que la portà a desenvolupar la seva gran afeció —l'escriptura—, i les seves notes ofereixen, als lectors d'avui, un reflex prou fidel de la societat de l'època, dels esdeveniments culturals, polítics, socials i històrics que van donar forma als anys que va viure. Això sí, tot filtrat a través de la seva òptica femenina, conservadora i religiosa.

Les anotacions tenien fins i tot un efecte terapèutic i van esdevenir un procediment per expressar els seus sentiments (moltes vegades de solitud i d'incomprensió) i per desfogar-se de les situacions problemàtiques que anaven bastint la seva existència i la de la seva família.

Tots els escrits d'Irene Rocas, allunyats de retocs estilístics i de l'aplicació de recursos literaris, com també el seu epistolari, reflecteixen, a causa de la seva espontaneïtat, la llengua oral. "Escriu com parla", és el comentari que sorgeix en llegir la seva prosa, i és per aquest motiu que els dietaris, a més d'un mirall de la societat i de l'època que l'envoltaven, reproduïen amb un estil col·loquial, la seva manera de parlar —la parla llofriuena—, que reivindicava amb orgull quan era a Barcelona. La següent citació en constitueix, entre altres, un bon exemple:

Hem anat per la plassa de Santa Anna[,] portal de l'Àngel i cap al Forn de Sant Jaume a comprar bescuits de matafaluga. M'hi ha passat un fet dels que tot sovint m'hi trovo. Jo he demanat *bescuits* i com que no fa fi aquesta paraula, diu que tenia de demanar *biscuits* o *borregos*. El dependent se m'ha rifat i jo an ell. M'ha preguntat si els volia de pa de pessic[,] els *biscuit*. Jo l'hi he dit que no, qu'els volia de pasta i matafaluga. Ell diu: «Doncs per-què me demana *biscuit*?» «És que a la meua terra ne diuen *bescuits*.» «Doncs parli com aquí.» Llavors jo he tornat a dir *bescuits* en lloc de *borregos*. El dependent[,] tot rient de mofeta[,] m'ha tornat a dir[:] «Parli com aquí. Digui *borregos*.» «És que són bescuits; el *borrego* és l'arcalde dels Pastorets.» M'ha mirat amb un mal ui... i jo m'en som anat a la caixa a pagar i m'en som anat [1]⁴.

⁴ Entre claudàtors s'indica sempre el número de la llibreta.

Redactats amb un estil personalíssim i amb un to planer, els dietaris són aptes per poder-hi descobrir els elements característics dels seus orígens llofriuencs, i són idonis per poder-hi estudiar la variació dialectal.

Es podria pensar que el caràcter introspectiu i intimista dels seus dietaris, com a magatzem de records, suposava un element d'ús personal i privat; però aquest pressupòsit no és cert. Irene Rocas els llegeix també als seus fills i als seus néts. Ella mateixa, en tancar un any, retornava sobre les notes passades, les resumia en una mena de cloenda, i les comparava amb les dels altres anys. I molt sovint hi apreciava un empitjorament; sobretot durant el segon decenni del segle xx, curull de penalitats, de morts de familiars i d'amics i de situacions econòmiques crítiques.

L'objectiu d'aquest treball és recollir el lèxic dialectal més característic de l'escriptura d'Irene Rocas. Metodològicament s'ha fer servir el programa *WordSmith 5.0.0.334* per tractar el contingut dels 18 volums de dietaris, i amb el qual s'han comptabilitzat els mots que conformen el corpus i se n'ha extret 309 elements lèxics de caràcter dialectal. El conjunt dels materials es troba en procés de lematització i d'etiquetatge.

El treball es divideix en quatre parts: a) descripció i quantificació dels materials; b) breu caracterització de la prosa de l'escriptora llofriuenc; c) anàlisi dels 309 dialectalismes, tot indicant-ne l'abast geogràfic; d) conclusions.

2. DESCRIPCIÓ I QUANTIFICACIÓ DELS MATERIALS

El corpus format pels dietaris d'Irene Rocas supera el milió de paraules i està format pel contingut de 18 llibretes que foren redactades entre 1910 i 1947. Aquestes llibretes, llevat de les darreres, tenen una extensió més o menys homogènia quant al nombre de pàgines i de paraules, i, des d'un punt de vista cronològic, abracen en general uns mateixos intervals temporals (vegeu la taula 1).

Documents	Period	tokens (running words) in text	tokens used for word list	types (distinct words)	sentences
Volum 1	[1861]-1910	72.062	71.576	8.019	5.334
Volum 2	1910-1911	65.544	64.939	7.113	5.521
Volum 3	1912-1913	66.898	66.258	7.175	5.520
Volum 4	1913-1915	67.316	66.614	7.008	5.761
Volum 5	1915-1917	66.876	65.928	7.683	5.580
Volum 6	1917-1921	62.864	61.917	7.327	5.795
Volum 7	1921-1927	61.591	60.658	7.228	5.669
Volum 8	1928-1930	61.659	60.712	7.429	5.569
Volum 9	1930-1932	58.022	56.918	8.020	5.178
Volum 10	1932-1934	60.731	59.550	7.952	5.600
Volum 11	1935-1936	60.235	59.339	8.288	5.463
Volum 12	1937-1938	73.516	72.443	8.177	7.034
Volum 13	1939-1940	77.804	76.651	8.694	7.436
Volum 14	1941-1942	73.739	72.628	7.822	6.878

Volum 15	1943-1944	74.330	73.148	7.591	6.949
Volum 16	1945-1946	54.194	54.533	6.330	4.754
Volum 16bis	1946	23.989	23.654	3.854	2.088
Volum 17	1947	1.237	1.228	520	96
Overall		1.082.617	1.067.694	37.467	96.225

Taula 1. Aspectes quantitius relatius als 18 volums dels dietaris

El conjunt del corpus conté 1.082.694 mots, 37.467 dels quals són diferents.

En l'apèndix 1 es presenta una llista de les 50 paraules més freqüents que apareixen en el corpus. Totes es troben presents en els 18 textos analitzats. Aquestes s'associen principalment amb partícules gramaticals: *a*) preposicions (*de* és la paraula més freqüent, *d'*, *a*, *en*, *amb*, *per*); *b*) articles (però també poden ser pronoms) (*la*, *el*, *l'*, *les*, *els*); *c*) conjuncions (*que*, *i*); *d*) formes de l'auxiliar *haver* (*ha*, *he*, *han*, *hem*); *e*) adverbis (*no*, *tot*, *avui*, *mol*, *més*, *tan*, *com*, *tots*, *també*); *f*) contraccions (*del*, *al*, *dels*); *g*) pronoms febles (*hi*, *m'*, *s'*, *se*, *n'*, *ens*, *lo*, *ho*); *h*) indefinits (*un*, *una*); *i*) formes verbals (*és*, *som*, *va*, *anat*, *fa*, *fet*, *són*); *j*) substantius (el primer, *Déu*, en la posició 38, i *dia*); *k*) un article personal (*na*); i *l*) un adjectiu (*sant*).

D'altra banda, l'apèndix 2 conté la llista de les 289 paraules més freqüents que apareixen en el conjunt dels textos examinats. Les partícules gramaticals (preposicions: *amb*, *d'*, *de*, *des* (primer terme de la locució *des que*), *en*, *entre*, *per*, *sense*; conjuncions: *i*, *ni*, *perquè*, *puig* (per *puix*), *que*, *què*, *qui*, *quin*, *si*; contraccions: *al*, *del*, *dels*) són minoritàries si es comparen amb el percentatge de substantius (19,72 %) i de verbs (28,71 %) que hi apareixen.

Quant a la morfologia pronominal, són comuns els demostratius: *aquell*, *aquesta*, *aquestes*, *aquet*, *aquets*, i *això*; i els possessius: *meua* (665) ~ *meva* (372), *nostra*, *seua*, *seues*, *seus*. La llista de formes verbals (*anar*, *anat*, *arribat*, *baixat*, *buscar*, *caigut*, *combregar*, *comensar*, *comprar*, *cumplir*, *dit*⁵, *diu*, *diuen*, *dol*^{*}, *donar*, *donat*, *era*, *és*, *escriure*, *estan*, *estar*, *estat*^{*}, *estem*, *fa*, *faig*, *fan*, *farà*, *feia*, *fer*, *fet*, *fos*, *ha*, *han*, *havia*, *he*, *hem*, *manca*, *menjat*, *parlar*, *passa*^{*}, *passar*, *passat*^{*}, *pensar*, *perdut*, *podem*, *poguer*, *pot*^{*}, *puc*, *pujar*, *rèbrer*, *rebut*^{*}, *recordo*, *retornar*, *sab*, *sé*, *sembla*, *sentia*, *sentir*, *sentit*, *sento*, *ser*, *seria*, *sia*, *sigui*, *som*, *són*, *sopar*, *sortir*, *té*, *tenia*, *tenim*, *tinc*, *trovat*, *trovo*, *vaig*, *van*, *vàrem*, *varen*, *vé*, *veig*, *venir*, *veure*, *vist*, *vista*, *viure*) incorpora també elements auxiliars, que formen part, en general, de perífrasis. Les primeres persones del singular i del plural revelen el caràcter autobiogràfic dels textos.

Pel que fa al lèxic, es documenten els substantius *alegria*, *any*, *anys*, *camí*, *cap*^{*}, *carta*, *cartes*, *casa*, *colla*, *companys*, *cor*, *cos*, *cosa*, *costum*, *creu*^{*}, *Déu*, *dia*, *dies*, *dinar*^{*}, *dissapte*, *diumenge*, *esperit*, *felicitat*, *fi*^{*}, *fill*, *goig*, *gràcies*, *joia*, *mal*^{*}, *mals*, *matrimoni*, *missa*, *nens*, *nit*, *nits*, *noi*, *noies*, *nom*, *nota*, *notes*, *paciència*, *pare*, *pares*, *parròquia*, *pas*, *peu*, *postal*, *postals*, *qüestió*, *raó*, *set*, *sort*, *tarda*⁶, *temps*, *terra*, *vegada*, *via*, *volum*, alguns dels quals donen compte de conceptes recurrents que apareixen en els dietaris, els quals són una mostra alhora dels seus interessos i deficiències. Els adjectius *alabat*, *allunyats*, *bon*, *bona*, *bones*, *clar*, *contents*, *felís*, *gran*, *gros*, *llarga*, *malalts*, *nou*^{*}, *nova*,

⁵ L'asterisc indica que es tracta d'una forma categorialment ambigua, per bé que es classifica el terme segons la seva aparició en la categoria gramatical majoritària.

⁶ El mot *tarda* grafiat amb *e* final delata el seu origen castellà.

petit, petits, plena, plenes, pobre, sant, santa, sol* semblen confirmar aquesta apreciació. Els noms propis fan referència a topònims i recullen també el nom dels seus fills, parents i amics més propers: *Catalunya, Caterina, Fransa, Gracieta, Irene, Jesús, Joan, Jordi, Lluís, Maria, Miria, Sara*⁷.

Pel que fa als adverbis (*allà, anit, aquí, are, avui, bé, ben, com*, dalt, després, encare, enrera, fins, ja, mai, més, mol* (5.131) ~ *molt* (676), *molts, no, poc, poca, pocs, prou, sempre, sí, també, tanpoc, tan, vora*), s'aprecia l'alternança numèrica entre la realització gràfica del quantitatiu masculí *molt*. Respectant les grafies dels originals⁸, es considera un mot la locució *quissab*, com a expressió de dubte, que actua realment com a falca al llarg de tots els seus escrits: *per l'escala feian quissab la broma; quissab ont viu; m'he esperat quissap l'estona; quissab lo que decidiran!*

3. BREU CARACTERITZACIÓ DE LA PROSA

Per bé que aquest treball se centra en el lèxic, a continuació s'indiquen a grans trets els aspectes més rellevants relatius a la fonètica, la morfologia i la sintaxi del corpus d'Irene Rocas, els quals informen també de la seva procedència dialectal.

3.1. Aspectes ortogràfics

A Perea (2008) ja es va indicar que, des d'un punt de vista ortogràfic, els textos d'Irene Rocas presentaven dues característiques: *a)* la vacil·lació acusada de les grafies (així, els plurals dels mots femenins acabats en *-a* es representen, en general, fent servir la terminació *-as* (*ideas, economias, mestras*), per bé que al llarg dels dietaris apareix també la forma en *-es*); *b)* la dependència de les grafies i estructures castellanques (*enmalaltir-se, imminent*). Certs mots fins i tot adopten grafies estranyes: *exebares* (*atzavares*), *assoplujat* (*aixoplugat*), *vetllada necreològica*.

Algunes representacions gràfiques donen compte clarament, però, de trets lingüístics que caracteritzen la seva parla. És el cas de l'ensordiment d'algunes africacions (*bagatxe, mitxons*); les palatitzacions (*relligió, relligioses*); l'addició d'una *-t* paragògica en alguns mots acabats en vocal (*convènit, gènit, àpit*); les monoftongacions (*aiga* —i en els derivats *aigats, aigalides, aigalit—, llenga, curanta, gurnits, gurnida, desgurnit, malsagunyats, conts* (amb el valor de *quants*), *colsevol; calificat, cantitats*, les ioditzacions sistemàtiques (*vui, endevinaies, paia, vermeies, remuiada, cabeiera, ramaiada, taiar, uis, fuies, mirai, aguies, trevai, veis, estovaies, fuiejar, ajoneiat, uieres, trui*); la caiguda de la *l* implosiva (*atres*) o la seva vocalització (*bauba, faus*); les assimilacions (*istius, xafagor, impideix, enquibir, muló* (*meló*), *ximeneies*); les dissimilacions (*xacolateria; xacolata, llangonissa; abres, empendre, apendre, madastra, fandilles*); les metàtesis (*atmetller, prespectives*), l'aparició de una *i* semiconsonàntica antihiàtica (*empleiat, benehiexi* (i també *beneieixi*), *poseieixen, ideies, oieixo, empleiés, agraeixo, fruieix, llueix, graielles, atuieixen, paiella*) o la

⁷ Irene Rocas va tenir nou fills: Maria Gracia, Aniceta, Ernesta, Florenci, Maria dels Àngels, Serafí, Lluís, Montserrat i Maria, quatre dels quals van morir prematurament.

⁸ Vegeu els criteris d'edició que s'han aplicat als dietaris a Curbet i Perea (2008). I també en l'espai web corresponent (vg. la nota 1).

caiguda de la neutra pretònica: *brenar, vritats, branes, trenyina* (però també *terenyina*), *escarbats*. S'aprecia també una manca d'africació en algunes formes sufixades, que actualment es pronunciaríen africades: *profetizat, simpatiséssim, simpatisa, catequisar, economisar, solemnizant*.

3.2. Aspectes morfològics

Pel que fa a la flexió del gènere, s'observa una destacada presència de formes femenines flexionades, les quals, invariables en general, afecten tant l'àmbit del nom (*una protestanta, la seua esveramenta, postulanta, la encalmamenta de grip, la mariscalca, l'enfadamenta, gripaua*) com de l'adjectiu (*exuberanta verdor; escaienta, la nit vinenta; icnocentes despulles; les viandes, riques i abundantes; ferventa i entussiasta catòlica; felissa, diferents coses; resplandenta; viventa; amargantes; congreganta; oientes; onades [...] potentes; amarganta; convalescenta; escaienta; llangonissa dolça i de coenta; cremanta; indulgenta; roba pesanta; cremanta*).

Com és propi de la varietat dialectal empordanesa, els mots *fred* (*una fret*) i *sucre* (*sucre[,] que és més econòmica*) són femenins.

Quant a la formació del plural, destaquen les formes *ous dusos* (amb duplicació del plural) i *bafos* (amb inserció d'una vocal epentètica).

En tots els dietaris apareixen amb certa freqüència mostres de l'ús de l'article salat (*a primé toc de sa campana grossa (sa Martinassa[,]) qu'en deien ses bruixes*), *d'es campanar, s'escambell, ses branques d'es matllers, s'amagatai, es tarrat, d'es boscos, es cuc de s'aureia, s'esquena, es testos retíran ses olles*), el qual, però, no és la solució dominant.

Les formes de primera i segona persones del plural dels pronoms personals⁹ són majoritàriament *nosatros* (algun cop *nosatres*) i *vosatros*.

Pel que fa a la morfologia verbal, apareixen sovint les realitzacions pròpies de l'àrea dialectal empordanesa. Així, pel que fa als verbs de la segona conjugació rizotònics, es troben casos de *neixera* i *creixera*; tot i que algun cop apareix la forma *coneixer*. Destaquen també les formes flexionades del verb *córrer*, que adopten la vocal temàtica de la tercera conjugació: *corrim, corrís*, com succeeix en el català septentrional de transició i en el rossellonès. La *u* final del radical del verb *ploure* es consonantitza: *plavia, complavia* (per bé que també es pot considerar, com en el cas del verb *beure*, que compta amb un altre radical acabat amb *v*). El condicional i el futur del verb *anar* presenten les formes següents: *airia, airíam; airé*; tot i que hi ha una forma *aniríam*. Les formes de condicional del verb *poder* adopten, com en mallorquí, les solucions *poria, poriam*, encara que també s'usen *podria, podríem*. El verb *dar* apareix en frases lexicalitzades: *Déu me do salud; Déu mhus do ceny!*; *Déu els hin do goig i alegria*.

Quant a la morfologia derivativa, els dietaris contenen un nombre considerable de formes diminutives: *espardenyetes, ampolletes, veuetes, peuetes, carteta, pomellet*; i en ocasions s'usen sufixos poc productius: *alegroia, tristoï, tristoia, petitoia*. Apareixen igualment alguns augmentatius: *ricatxa, ricatxos, bledassa*.

⁹ Pel que fa als aspectes més específics relatius als clítics pronominals i a la morfologia verbal, vegeu Perea (2008).

3.3. Aspectes sintàctics

Els elements sintàctics més destacables que s'observen en els dietaris tenen a veure en ocasions amb característiques que són pròpies de la llengua oral empordanesa: les construccions pleonàstiques (*ont hi residia; com l'hi passaba an ella*); l'ús de la preposició *an* per introduir els complements indirectes (*vaig demanar an al meu Joan; pro això an ell no l'hi convé*) i els circumstancials (*humitats an el pis de can Puigdevall; posar-se la baieta an el pit; posar-la an el balcó de la sala*); el verb ésser s'empra com a auxiliar en alguns contextos (*l qu'és estat aquell gran soroll del carrer de Roger de Flor?; som tingut l'humor, m'hen som anat a l'iglésia; no som assistit a cap acte de festa*); el *lo* neutre apareix amb molta freqüència (*lo millor; lo de la nostre surtida; tot lo que deixava; lo mal és que tenen tantes espines*); s'usa *peraquè* amb funció final (*peraquè l'hi guardin passatje; peraquè anessin a la vaga revolucionària*); apareix la perífrasi *tenir de* (*tinguem de cuidar cum un aucell*); s'utilitza molt freqüentment la negació *pas* (*no sé pas si els hi enviaré; no s'en refaran pas*) sempre acompanyant l'adverbi *no*; sovint el participi concorda amb el terme d'acció: *les Creixants les hem deixades a la Ronda ont viuen elles; con les he tingudes afegides; els hauria acompanyades des de les deu a les dotse*.

4. LOCALITZACIÓ I ANÀLISI DELS DIALECTALISMES

Si en alguns dels aspectes indicats més amunt s'han apreciat certes característiques de la parla llofriuenca i empordanesa, s'analitzarà a continuació una selecció de 309 dialectalismes lèxics, que apareixen al llarg dels divuit dietaris. En un primer moment els mots s'han classificat d'acord amb l'àrea geogràfica on s'han localitzat, a partir de la consulta del *Diccionari català-valencià-balear (DCVB)*. Cal tenir en compte la col·laboració de Rocas en l'Obra del Diccionari i l'ús evident que Alcover va fer de les informacions que li va trametre. De ben segur que totes les entrades on apareix documentat el mot Llofriú provenen de les dades de la informadora (p. ex. *BARRAMBORI m.* (Llofriú): *V. rebombori*). Així es pot llegir, el 1925, en el dietari 7, quan rep el primer fascicle del *DCVB*: «He rebut unes fulles de mostra del Diccionari de mossèn Alcover. Els (sic) he llegides. Mol sovint hi surten paraules de Llofriú que jo les hi he enviades».

La classificació dels mots es divideix en onze grups, que corresponen als apartats següents: 1) formes dialectals usades en els dietaris que no consten en el *DCVB* i no es localitzen ni documentalment ni geogràficament (aquestes reflecteixen, per tant, un ús personal, el qual, de vegades, es podria considerar de caràcter idiolectal); constitueixen el 13,9 % dels 309 mots estudiats; 2) mots dialectals que provenen de la modificació fònica d'uns altres (7,74 %); 3) formes localitzades sols a Llofriú, que arriben al 6,12 %; 4) formes localitzades a Llofriú i altres indrets; en primer lloc, a Llofriú i l'Empordà (4,5 %) i, en segon lloc, a Llofriú i altres localitats, en general, de l'àrea empordanesa o del català septentrional de transició (2,9 %); 5) formes localitzades sols a Palafrugell (1,93 %); 6) formes localitzades a Palafrugell i altres indrets, especialment a l'Empordà i al català septentrional de transició (2,25 %); 7) formes localitzades sols a l'Empordà (19,03 %); 8) formes localitzades a l'Empordà i altres localitats (25 %); 9) mots localitzats en diversos indrets que no pertanyen a la

zona empordanesa (4,5 %); 10) mots d'àmbit general (1,5 %); i 11) mots documentats sols en textos literaris (8,75 %).

En molts pocs casos, els mots divergeixen semànticament de la proposta que ofereix el *DCVB*. I en algunes ocasions, la mateixa Irene Rocas n'indica, entre parèntesis, el significat. És el cas de: «És que tenim una *pometa* (reconet) al banc», «he pujat a la xacolatera (tren del Baix Empordà) que no hi he conegut cap passatjer» o «tenen uns tracanets (empleats) de primera». Amb freqüència, l'autora s'hi refereix en el text amb l'estructura «que en diem a Llofriu»: «Are mateix arribo de *menjar arròs*, qu'en diem a Llofriu con hem anat a casa de la vila» [1];¹⁰ «Fa molta fret i cau una pluja que sembla cau de tramuntana que a Llofriu dèiem plou de bona gana» [2]; «Lo que hi tenia era un *panadís*. Aquí en diuen un *voltadits* i a Llofriu una *rastella*» [4]; «El recader d'Arbúcias ha portat un gat masqué. A Llofriu en diem un gat baire» [4].

S'han omès d'aquest estudi els mots que clarament provenen d'alteracions fòniques més o menys sistemàtiques, que són d'àmbit prou general, com ara *cunís* [5] vs. *cunill* [3], *aureneta* [1], *aureia* [2], *bauba* [1], *baumes* [1], *ballanes* [3], *frigola* [1], *xafan* [1], *gurnian* [1], *ideies* [2], *istil* [6], *nissos* [2], *ninxo* [3], *prèmit* [1], *relligió* [1], *trenyina* [4], *vritat* [6], *xafagós* [6] o *xíndria* [7].

4.1. Formes dialectals no localitzades ni documentalment ni geogràficament¹¹

- (1) *arròs* (3) «Hi hem entrat d'arròs (sense pagar)» [2, 3]
- (2) *deixonblint* (1) 'afeblint?';¹² «un esclat de vida que se va deixonblin, per a ple dia quedar convertit amb un moviment febrós» [1]
- (3) *encasolada*, *encasulada* (3) 'dins de casa'; «L'he passada forsa encasulada. Ha vingut molta gent» [1, 2, 5]
- (4) *encomanat* (1) 'mig lligat?'; «Portava el mucadó d'el coll mitg encomanat només» [2]
- (5) *engingolades*, *engingolats*, *engingulada*, etc. (11) 'adornades?'; «Les acàcies[,] florides i ben engingolades de maresselva» [1, 4, 5, 7, 9]
- (6) *enrocatades* (2) 'compostes de roca'; «Continuem les excursions per les enrocatades montañes» [5, 7]
- (7) *enroquissades*, *enroquissats* (3) 'compostes de roca'; «unes fenomenals montanyes pelades i enroquissades que fan fredat» [6, 7]
- (8) *ensat* (2) 'ansat'; «que vaig tenir bon comte de colgar-lo dins d'un ensat» [4, 6]
- (9) *ensoniada*, *ensoniat*, *ensuniats* (4) 'amb son'; «Tota ensoniada m'en som anat a missa» [1, 6, 7]
- (10) *entenada* (?) 'amb son'; «Una a la senyora professora d'anglès amb motiu de la mort de la seua filla entenada» [12]
- (11) *escutarida*, *escutarit*, *escuterits*. etc. (8) 'escotorit'; «És una nena de lo més escutarida» [5, 6, 8, 9, 11, 13]
- (12) *estarrerjats* (1) 'anegats?'; «Tots els carrers sembla qu'els han estarrerjats de tanta aiga» [10]

¹⁰ I també: «Al mitgdia som anat a *menjà arròs* a Ca la Ciutat». (És una dita popular de Llofriu anar a *menjà arròs* per anar a la Casa de la Vila) [4].

¹¹ En tots els casos la xifra entre parèntesis indica el nombre d'ocurrències del mot; després de l'exemple que apareix en els dietaris, la xifra entre claudàtors indica el número de dietari on es troba la paraula.

¹² En aquest apartat, i quan no està indicat entre parèntesis, apareix entre cometes el significat que es dedueix del context on es troba el mot. En els apartats següents les cometes inclouen el significat que dona el *DCVB*.

- (13) *estartarits* (1) 'espantats?'; «i els pobres aucells corran estartarits amagant-se allà ont podan» [5]
- (14) *filaborres* (1) «Deu ser dels que no volen filaborres (noies)» [2]
- (15) *friquesseja* (1) 'volta?'; «na Montserrat friquesseja per la cuina» [4]
- (16) *furviol, furviolaire* (3) 'flabiol'; «Lo més típic és el refilet del furviolaire» [1, 3]
- (17) *gallarancs* (5) 'gallerets o roselles'; «han estat un pomellet de gallarancs» [5, 7]
- (18) *màdries* (1) 'xafarderies?'; «Els veïns tots contant màdries i ningú se l'hi acut parlar de resar una part de rosari per l'ànima del difunt» [3]
- (19) *manijocs* (1) (?); «a fi de lligar-les amb dos manijocs» [13]
- (20) *pallarons* (1) 'penellons'; «Tinc tot ple de pallarons a les mans» [8]
- (21) *papadinerots* (1) (?); «Hem donat una mirada per els papadinerots que hi ha instalats per allà» [3]
- (22) *paldreta* (1) 'dreta' «Dues hores paldreta» [6]
- (23) *percàs, percassos* (3) (?); «l'auto seu no va poguer passar el Rió Salado quedant-i encallat. Aquell greu percàs va fer que tant-sols li hagin pogut enviar» [3, 8]
- (24) *petit* (1) 'xavalla' «m'ha overt el moneder i m'ha robat el petit que hi duia a dintre amb 5 pessetes i 20 cèntims» [2]
- (25) *plujabatent* (2) 'plovent molt'; «A les onse tocadés arribàvam a Barcelona plujabatent amb un fanc que apestava» [3]
- (26) *pometa* (2) «És que tenim una *pometa* (reconet) al banc» [2]
- (27) *responament* (2) 'responsorí'; «cantaba el responament dels Goigs del Santíssim» [1, 4]
- (28) *ret* (2) «xàbaga (ret d'agafar peix)» [6, 12]
- (29) *revoltori* (1) 'embolic?'; «Hi ha un revoltori imponderable» [9]
- (30) *roturejat, roturejar-lo* (2) (?); «Con m'he llevat he roturejat la correspondència d'en Pau[,] qu'encare no s'havia llevat, i hi he trovat una postal que des de Olot m'envia en Serafi» [1, 3]
- (31) *rutuneja* (1) (?); «És clar[,] rutuneja tot lo que s'ha salvat de la invasió anarquista» [11]
- (32) *terrabussis* (1) (?); «Hem pres un cafè amb llet cada u de nosaltres amb pa[,] mantega i terrabussis» [13]
- (33) *vitent* (1) 'de pressa?'; «de tan vitent que anava» [5]
- (34) *volaire* (1) (?); «Un volaire de París ha mort al ministre de la Guerra» [2]
- (35) *volarats* (2) 'estols?'; «Hem continuat el passeig deliciós contemplant aquells volarats d'enjogassades gavines» [3]
- (36) *xacolatera* (1) «he pujat a la xacolatera (tren del Baix Empordà) que no hi he conegut cap passatjer» [3]
- (37) *xamaniat* (1) (?); «per aquets barris hi ha una xamaniat de criatures que són de matrimonis castellans» [3]
- (38) *trussada* (1) 'trossada' no consta al DCBV amb el significat que indica l'autora: «la Companyia Pinillos ha anat a fons amb una trussada (topada) amb un baix» [5]
- (39) *xarraquets* (1) (?); «amb uns xarraquets d'espardenya» [6]

4.2. Formes dialectals que provenen de la modificació fònica d'unes altres

- (1) *apostrat* 'postrar' (1) «Va estar quinze anys apostrat amb una cadira de brassos» [12]
- (2) *arredorsades, etc.* 'arredossar' (13) «i ben arredorsada voreta el sacriari» [1, 3-8]
- (3) *catafalc* 'cadalfal' (1) «sota el catafalc que hi debia predicar el vell» [9]
- (4) *catrequejada* 'traquetejar' (1) «Vaig arribar aquí ben catrequejada» [6, 8]
- (5) *enroguiat* 'enrogallar' (1) «s'ha enroguiat de tan cridar» [3]
- (6) *esquirquillat* (2) 'escarquillat'; «És una mosseta de lo més esquirquillat» [9, 10]

- (7) *estres* 'estri' (5) «Devant la porta els estres de sabater» [2, 3, 5, 6, 9]
 (8) *genestes, jenesta* 'ginesta' (20) «Hem cullit genesta i mores vermelles» [1, 3-5, 7-9]
 (9) *genre, genres* 'gènere' (3) «merceria i genres de punt» [4, 8]
 (10) *grèbia* 'griva' (1) «Con anava a missa he sentit cantar una grèbia» [5]
 (11) *holm* 'om' (1) «contemplava un holm com s'anava despuiant» [7]
 (12) *muló, mulons* 'meló' (4) «granes de carbassa[,] mulons i xindries» [1, 3, 7]
 (13) *molonets* (1) «un cistellat de verdures de la seua granja. Són mol variades. Uns molonets i zapallitos» [10]
 (14) *nisprés* 'nesprer' (1) «han plantat dos nisprés aquí davant sota la brana» [6]
 (15) *núgols, núgul, núguls, etc.* 'núvol' (80) «Sempre boira o pluja o núgul» [1-10, 12, 13]
 (16) *nugulada, nugulades* 'nuvolada' (18) «les fenomenals nugulades envoltant l'astre de la nit» [5-9, 12, 13]
 (17) *orpa* 'urpa' (1) «un atre cop d'orpa al pobre país més desvalgut» [13]
 (18) *poruca* 'poruc, -uga' (6) «Per anar sola per fora és tota poruca» [1, 3, 4, 8]
 (19) *puagó* 'pugó' (1) «branques robustes que si es puagó, frares» [8]
 (20) *risquin* 'arriscar' (1) «El govern central s'hi oposa; pro que risquin» [12]
 (21) *rublert, rublerta, rublerts* 'reblir' (13) «que reposa en capella ardent rublerta de flors» [1, 2, 4, 6, 12, 13]
 (22) *tratetejat* 'traquetejar' (1) «l'anar tanta estona amb autobús m'ha tratetejat molt» [6, 8]
 (23) *vispat, bispat* 'pispar' (2) «ni qui li ha bispat pesos del moneder./És mol difícil llogar res perquè tot esta vispat» [7, 8]. No sembla que el mot tingui el mateix significat en tots dos contextos.
 (24) *xervies* 'xirivia' (1) «Suscripció de figurins, raps i xervies me déixan sense un cèntim» [3]

4.3. Formes dialectals localitzades sols a Llofriu

- (1) *acuga, acugant, acugar, acugat, acugava* (1) 'acogar: colgar'; «el sol que s'anava acugant darrer les muntanyes» [4, 7, 8, 9, 12]
 (2) *badalassos* (1) 'badalassa: badoc, que s'atura molt a mirar'; «Els barcelonins són uns badalassos» [5]
 (3) *barrambori* (1) v. 'rebombori'; «Per fora hi ha un barrambori de petarts» [11]
 (4) *bleba* (1) 'bleva: ble de llum d'oli'; «amb una pila de pams de bleba i un ram de junquillos» [7]
 (5) *burellencs* (1) 'gat burellenc: el que és de colors negre, groc i cendrós'; «En Lluís ha portat un gatet de rassa d'Angora. És gris fosc, del color que a Llofriu en diem burellencs» [12]
 (6) *buriquejant/ burriqueja* (1/3) 'fer beneitures'; «En Lluís aquí amb mi buriquejant i desfent un rellotge» [3/2-3]
 (7) *carmells* (1) 'carmells de gebre: trossos de gel llarguers'; «hi penjan uns carmells de gebre» [4]
 (8) *catafal* (1) 'gran quantitat'; «Han portat un catafal de cargols» [4]
 (9) *catèrvola* [kətérβulə]¹³ (1) 'caterva: multitud'; «aquesta catèrvola de castellanots» [3]
 (10) *dardoll* (2) 'broll d'aigua'; «un dardoll d'aiga» [8, 10]
 (11) *desempiscaren, desempiscar-me, desenpiscat* [dəzəmpiská] (4) 'desempescar'; «volia desempiscar-me alguna pesseta» [1-3]

¹³ S'indica, quan ho inclou el DCVB, la forma fonètica corresponent a l'àrea, que coincideix sempre amb la forma ortogràfica que apareix en els dietaris.

- (12) *desgansolats* [dəzyənsulát] (1) 'desgansolat: «avui sí que aneu amb els esclòps desgansolats!»: ho diuen als qui arriben tard a una festa, a una cita, etc.'; «Quins esclòps més desgansolats que portava el tren!» [2]
- (13) *esbutllada, esbutlli* [əzbuʎʎá] (2) 'esbullar: desfer; desunir confusament allò que estava unit o compacte'; «Déu permeti qu'el seu casament sigui ben aviat[,] si no és mol provable que se l'hi esbutlli» [2, 13]
- (14) *esgardifaven* (1) 'esgardifar-se: esbatussar-se'; «Les pobretes s'hi baraiaven i esgardifaven» [7]
- (15) *ganfarró, ganfarronets* (2) 'per *ganfarró*'; «En Serafi sostenia qu'era una cardina i jo qu'era un ganfarró» [3, 4]
- (16) *grasellasses* (1) «l'un amb unes grasellasses l'atre amb una daia sense mànec» [1]
- (17) *pahissada* (1) 'fer pallissada (païssada): dormir a les pallisses'; «els nois han dormit amb els somiers a terra com qui fa pahissada» (2)
- (18) *tracenet* (1) 'carretó o carro que fan seguir dos o més carros carregats, i que no porta altra càrrega que utensilis per a un cas desgraciat'; «Tenen uns tracanets (empleats) de primera» [1, 3]. Com es pot veure, el significat que proposa el *DCVB* i que es troba documentat a Llofriu no coincideix amb el indica entre parèntesis la mateixa Irene Rocas.
- (19) *trumpinant* (1) 'beure molt'; «rustint arengades i trumpinant vi blanc» [6]

4.4. Formes dialectals localitzades a Llofriu i altres indrets

4.4.1. Llofriu i Empordà

- (1) *avidades, avidar, avidat* (5) 'Nodrir, alimentar infants o animals en el començament de llur vida'; «També ha portat un arbust-mimosa avidat» [1, 7]
- (2) *canâ* (1) 'Enganyar astutament'; «Vàrem dinar amb una fonda que ens varen canâ de debò (cobrar car)» [6]
- (3) *carràs* (1) 'Feina excessiva i pressosa'; «Els nois tenen un gros carràs per canviar de casal puig el que tenen el trovan massa petit» [2]
- (4) *catifets* (5) 'Negoci ocult. Tenir sos catifets és portar una cosa d'amagatotis una o més persones, que ells sols s'ho manegen i se'ls veu tots altrafegats i a la callada (Llofriu)'; «hi té uns catifets no-pas petits» [2-5, 10]
- (5) *descompassar* [dəskumpəsá] (1) 'Passar per damunt una cosa sense trepitjar-la'; «descompassar un foc» [3]
- (6) *desgansolats* (1) 'Que no té gansoles'; «Quins esclòps més desgansolats que portava el tren!» [2]
- (7) *endejun* (1) 'Dejú. «Encara n'estic endejuna de sentir dir això que tu suposes»' (Llofriu); «amb uns xarraquets d'espardenya, ben endejun, som agafat un cabàs» [6]
- (8) *endeny* (1) 'Nosa, molèstia. «Se m'ha ficat una palleta a l'ull i m'hi fa molt d'endeny.»; «No sé què tinc que tot me fa endeny» [2]
- (9) *esclaveia* [əskləβəjá] (1) 'esclavellar: clivellar'; «Ell no pot caminar gaire per causa del enguixat de la cama[,] que se li esclaveia i no convé» [11]
- (10) *faussot* (1) 'Falçó per a tallar herba'; «He comprat un faussot (faus petita)» [6]
- (11) *llambrotis* (1) 'Llavis, en sentit despectiu'; «tots s'en llepavan es llambrotis» [1]
- (12) *palloc* (1) 'Ram, conjunt de fruita o altra cosa que es pot agafar amb la mà (Empordà). «Un palloc de tomates, de cireres», etc. (Llofriu); «Tenen un palloc de cireres» [11]

- (13) *reblinconat* (1) 'Fer una giragonsa, una girada en el camí que se seguia (Empordà). «L'animal s'ha espantat i ha reblinconat» (Llofriú); «La Mima s'ha reblinconat un peu» [12]
- (14) *sacrapassos* (1) 'Funcionaris del jutjat i d'altres oficines de l'administració civil (Empordà)'; «Deia ell que es sacrapassos eran es mateix Satanàs» [11]

4.4.2. Llofriú i altres indrets

- (1) *arcobat* (1) 'alcova'; «era un humil arcobat sense vidres ni fustam» [2] L, Olot, Camprodon, Capsanes
- (2) *badaloc* (1) 'encantat, qui s'atura d'admiració davant qualsevol cosa'; «No sé si ve de badaloc o de Badalona» [12] L, l'Escala
- (3) *brunyols* [brunjóʎ] (4) 'bunyol'; «Diada dels tradicionals brunyols» [6-8] L, St. Feliu de G.
- (4) *curriolera* (1) 'corriolada'; «Atres que una curriolera d'homes» [2] L, Gir.
- (5) *dai* (1) 'fulla de la dalla'; «La gent s'afanya a segar a tot dai» [6] L, Rupit
- (6) *dindament, dindan, dindar, dindessin* (5) 'sonar amb soroll agut com de metall, de vidre, etc.'; «es cèntims hi dindan que és un goig» [2, 4, 5, 8] L, Besalú, Figueres, Palafrugell
- (7) *encodormida* (1) 'condormir'; «vaig ben abrigar-me quedant-me ben quieta i encodormida» [7] L, Palamós, l'Escala
- (8) *escorn* (1) 'escon; «con sa gallina passava per sota s'escorn!» (Llofriú); «Cadires sense balques i fins me sembla que hi ha un escorn» [3] E, Plana de Vic
- (9) *foganya* (2) 'foguera; foc gros'; «fent l'esmorsar amb una foganya de tòries» [3, 5] L, Tortosa

4.5. Formes localitzades sols a Palafrugell

- (1) *cabrots* (1) 'espècie de cranc gros que habita en l'arena, a la vorera de la mar'; «Una d'elles té quatre cabrots petits (cangrejos)» [13]
- (2) *gotxés* (1) 'gotxer: gotxaire'; «Han vingut una colla de gotxés» [2, 7]
- (3) *grèbia, grèbies* (2) 'grèvia: ocell de la família dels túrdids'; «Hi predominen les grèbies i els rossinyols» [5]
- (4) *mijordona* (1) per *majordona* «Avui ha vingut la mijordona de Llofriú» [5]
- (5) *puntorra* (1) 'bossa feta de malla de cordill'; «Sembla una puntorra més que una balansa» [7]
- (6) *riellan* (1) 'riellar: regalimar'; «Els miralls riellan d'aiga» [11]

4.6. Formes localitzades a Palafrugell [P] i altres indrets

- (1) *amborniats* (1) emborniar: privar de veure-hi bé, posant als ulls qualche nosa (pols, brossa, aigua, etc.); «Va obeir tan depressa que amb els uis amborniats de pols» [1] P, St. Feliu de G.
- (2) *girapadassos* (1) 'girapedaç: au palmípeda semblant a l'oreneta'; «Per aquets barris he vist un revolotegament de girapadassos» [5] P, Palamós, Tossa
- (3) *guàllara, guàllares* [gwáʎʎərə] (3) 'guàllera: guatlla'; «hi sento una divertida guàllara cantant la joia del seu blat segat» [3, 6] P, St. Feliu de G., Gir.
- (4) *jonei, joneis, junei* [ʒunéj] (11) 'genoll'; «tot el peu i la cama fins al jonei» [3-4, 6-9, 11, 12] P, Gir., Cadaqués

- (5) *lentriscles* [ləntɾísklə] (1) 'lentriscle'; «frondosos marges plens de lentriscles i arbustos» [7] P, Olot, Manacor
- (6) *pallarides* (1) 'pallerida: pegellida'; «que em portarà pallarides, congulles que en diuen aquí [12] P, St. Feliu de G.
- (7) *rastella* (1) 'panadís'; «Aquí en diuen un voltadits i a Llufríu una rastella» [4] P, St. Feliu de G., Ripoll

4.7. Formes dialectals localitzades sols a l'Empordà

- (1) *aboies* (1) 'avoia: ovella'; «Hi havia unes aboies i marrans» [8]
- (2) *afuita* (1) 'precipitadament, amb gran pressa'; «tot atent demanant-me qu'el perdonés, i jo afuita bo i perdonant-lo i que s'panyi» [2]
- (3) *baira, baire* (2) 'gat vaire'; «Ha portat un gat masqué. A Llufríu en diem gat baira» [4, 7, 8]
- (4) *batisseres* (1) 'batisser, -era: afectat de barallar-se'; «la matansa de joves de les dues nacions tan batisseres» [10]
- (5) *cimes* (1) 'branqueta de bruc'; «brots o cimes[,] que en diem a Llufríu[,]» [8]
- (6) *cluc* (1) 'nuvolós, térbol, que no deixa veure el sol'; «Fa un dia mol cluc (núgul) » [7]
- (7) *curculles* (1) 'petxina'; «M'ha portat un grapat de curculles que per a mi va collir a la platja» [12]
- (8) *curibells* (1) 'corivells: planta de la família de les cariofíl·lies'; «Espines blanques, pastanagues lletatreses, curibells etc. » [6]
- (9) *encatauada* (1) 'encatauar: ficar dins un catau'; «És massa encatauada i té poc sol» [7]
- (10) *enfurestida* (1) 'enfurestir: enfurir, irritar molt'; «La guerra segueix enfurestida com uns lleons» [5]
- (11) *enfutrada, enfutrat* (2) 'enfotrat, -ada: irat, irritat'; «Are sento na Maria qu'està tota enfutrada perquè el tema no vol surtir» [3, 4]
- (12) *ennogulit, ennugulir* (2) 'ennuolar'; «Avui fa un dia rúful. Tot ennogulit» [1, 9]
- (13) *enrefutimada, enrefutimat* (3) 'enrefotimat, -ada: enreguiterat'; «És un enrefutimat que només vol anar amb la seua mare» [3, 7, 13]
- (14) *esbardella, esbardellant* (2) 'esbardellar: badar, esbadellar, obrir en general'; «Sembla que el pit s'esbardella» [4]
- (15) *esclafeig, esclafeigs* (2) 'conjunt de cosa esclafada'; «Hi hauria d'haver un bon esclafeig i destrucció de combustible i metralla» [5, 12]
- (16) *esgarrapacristus* (1) 'home molt afectat a l'església'; «el Murrall me diu esgarrapacristus» [4]
- (17) *esquellinada* (1) 'conjunt d'esquellincs que guarneixen un collar, pitral, etc.'; «ben depressa fent dindar la bonica esquellinada» [2]
- (18) *esquellincs* (2) 'esquellerinc'; «i dindament de esquellincs d'es cavalls» [2, 4]
- (19) *estomagar* (1) 'pair, en sentit metafòric'; «la infanta Pau les ha hagudes d'estomagar» [2]
- (20) *estornuca, estornucs* (2) per *esternudar*; «Na Montserrat tus i estornuca» [3, 12]
- (21) *falconar, falcunar, falconada* (3) 'robar o apropiar-se ràpidament alguna cosa d'altri'; «Devian discutir ont anirian a falconar polls. Pobres pageses!» [5, 6, 13]
- (22) *falguerina* (4) 'planta semblant a la falguera'; «fer-me aigua de falsia (falguerina)» [2, 5, 8, 9]
- (23) *farumegin* (1) 'ferumejar: ensumar, olorar; percebre l'olor'; «Déu vulgui que no farumegin noves revoltes» [6]
- (24) *furriat, furriats* (3) per *forrellat*; «barrada amb panys i furriats» [2, 5]

- (25) *ganyes* (1) 'ja traurà bones ganyes!: es diu referint-se a una persona que menja massa poc; vol dir que s'aprimarà molt'; «Si segueixo aixís aviat treuré bones ganyes» [11]
- (26) *glonxava* (1) 'gronxar'; «glonxava el menut perquè no plorés» [3]
- (27) *herodes* (1) 'que en va deixar, el rei herodes!: es diu referint-se a la gent beneïta o massa innocent'; «Qu'en va deixar[,] el Rei Herodes!» [4]
- (28) *llècol* (1) 'llicorella'; «Tot és llècol (mena de pedra) i roca pelada» [6]
- (29) *lleuga* (1) 'mida itinerària antiga'; «sàpigam sortir-se d'un document que deurien saber fer a la lleuga» [6, 7]
- (30) *llocarada* (1) 'llocada'; «Na Maria té una llocarada de polls» [6]
- (31) *llueteries* (1) 'ximpleria; acció o dita pròpia de poc seny'; «aquell home perquè conta unes llueteries garrafals» [10]
- (32) *maia* (1) 'fer malla de bossa: fer una subscripció i barrejar els diners d'un i altre per a una despesa d'interès comú'; «bé poriam fer maia de bossa[,] comprar una casa ben grant i viur-i tots» [2]
- (33) *matllareda* (1) 'metllereda: camp d'ametllers'; «és una vista riquíssima contemplar una matllareda ben florida» [8]
- (34) *miramones* (1) 'mirall, en termes humorístics'; «Les dones amb el miramones (mirais) penjats» [6]
- (35) *muladó, muladonassos, muladonets, etc.* (7) 'moladó: munt; conjunt de coses superposades'; «És un muladó de runes» [1, 3, 6]
- (36) *musca* (3) 'musc: fosc, i especialment moradenc fosc'; «La nena la portava musca (morada)» [7]
- (37) *mustiua* (1) 'mustiu, -iua: mústic'; «Avui entre migdia i la una ha fet una uiada de sol mustiua» [7]
- (38) *palumides* (1) 'palomida: bolet comestible de soca alta'; «Pugen com un fill i semblan palumides» [4]
- (39) *pellocs* (1) 'ram, conjunt de fruita o altra cosa que es pot agafar amb la mà'; «a veure ballar el típic ou garnit de pellocs de cireres» [3]
- (40) *polsimada* (1) 'pluja molt fina'; «deixant anar una polsimada de neu que ha arribat fins aquí» [7]
- (41) *posterma* (3) 'gran quantitat d'una cosa'; «Ja seria hora que tanta posterma de policia forastera» [1, 6, 13]
- (42) *pujantons* (1) 'pujantó: pujadeta, lloc de pujada suau'; «caminets intransitables, pujades i pujantons» [7]
- (43) *pullaia* (1) 'pollalla: conjunt de pollets'; «Hem venut sa pullaia an en Reimbau» [5]
- (44) *pulsimada* (1) 'pluja molt fina'; «Ha caigut una petita pulsimada de neu» [8]
- (45) *ramaiada* (1) 'ramallada: ramalla, branques tallades o caigudes dels arbres'; «recullia una ramaiada (manyoc de troncs)» [1]
- (46) *ratinyol, ratinyols* (3) 'rata petita'; «Són dos ratinyols de lo més bufó» [3, 4]
- (47) *reblincó, reblincons* (6) 'reblincadura'; «Se passa per un lloc ple de reblincons que en diuen "el cargol"» [4-6, 9]
- (48) *reïra* (1) *intensiu de ira* «Animava veure tanta devoció amb un barri que són mol de la reïra» [2]
- (49) *sistentes* (1) 'sistent: que no vacil·la; segur en els seus moviments'; «Camínan tan sistentes que ni sembla que se moguin» [6]
- (50) *tac* (2) 'tenir tac o bac: tenir un defecte o un altre'; «No sé què ho fa que sempre té tac o bac» [3, 10]
- (51) *taifa* (1) 'multitud de coses a fer; feina variada i absorbent'; «Avui continuem la taifa d'endressar coses» [7]

- (52) *tampastejant* (1) 'tempestar: agitar, remoure molt una cosa o persona'; «En fi ja hi hem estat i ens han ben tret la son tampastejant-mos» [6]
- (53) *timpes* (5) 'timpa: timba, precipici'; «el diminut tren de cremallera que timpes amon i timpes avall» [3-5]
- (54) *tirat* (1) 'distància'; «la petita té un bon tirat del nen» [3]
- (55) *tricu-tricu* (4) 'trico-trico: xano-xano'; «i nosatros, tricu-tricu pujant el bosc» [4, 9-11]
- (56) *triscu* (1) 'triscar: trescar, moure's treballant'; «Tot es dematí triscu» [2]
- (57) *vianda* (5) 'menja; comestibles, cosa alimentícia de tota mena'; «rosteixin viram i fan vianda per tres o quatre dies» [1, 2, 8, 11]
- (58) *viandana* (1) 'viandà, -ana: viandant, persona que va de camí, que passa per un lloc'; «Era mol viandana. Tot sovint fugia al jardí del costat de casa» [11]. La forma femenina *viandana* s'usa a l'Empordà per designar les persones que van d'un poble a un altre o que roden molt pels carrers.
- (59) *xàbaga, xàbega, xàvegas* (3) 'xàvega: art per pescar a l'ences'; «Varen treure la xàbega tan plena de peix» [6, 10, 12]

4.8. Formes dialectals localitzades a l'Empordà [E], en altres indrets empordanesos i també en altres àrees geogràfiques

- (1) *aconductat* (2) 'aconductar-se: contractar amb un facultatiu perquè presti els serveis de la seva professió, mitjançant una retribució mensual o anyal determinada (que es diu *conducta*)'; «Com que el doctor Reixac va morir, ens hem aconducat amb el seu substitut» [6] E, Plana de Vic, Vendrell
- (2) *acursa, acursar* [əkursá] (4) 'acurçar: disminuir la duració d'alguna cosa'; «El dia s'acursa mol de pressa» [9, 11, 13] E, Bal.
- (3) *afoga, afoguem* (2) 'afogar: matar impeding la respiració'; «El fum dels homes m'afoga» [4, 7] E, Vic, Camprodon, Pineda
- (4) *amolar* (1) 'passar una eina per la mola per aprimar-li el tall'; «Som fet amolar les estisores» [3] E, Conflent, Gir., Vic, Val.
- (5) *arrussinats* (1) 'arrossinat, -ada: vell i degenerat, fet malbé'; «Uns cotxes arrussinats que sémblan del drapaire» [7] E, Olot, Barc., Gir., Tarr., Penedès, Rojals
- (6) *balques* (1) 'balca: bova'; «Cadires sense balques i fins me sembla que hi ha un escorn» [3] E, Garrotxa, Guillerics
- (7) *bandola* (1) 'vesta llarga de llana que és la que va damunt de tot de la roba dels infants de pit'; «el nano[,] qu'encare portava bandola» [2] E, Gir., Olot,
- (8) *bassi* (2) 'recipient fet de pedra o d'una soca buidada per una cara, que serveix per posar-hi el menjar o abeurall dels animals domèstics'; «hi havia un bassi pro sense bestiar» [3, 9] E, Olot, Gir., Collsacabra, Rojals, Tortosa, Maestr.
- (9) *berla* (1) 'part petita d'una cosa; estella, tall'; «lo que recullen es drapaires des sac; ben lligada amb una berla» [4] E, Solsona, Cardona, Tremp, Ll., Val.
- (10) *bruels* (3) 'bruel: crit fort i de to bramulós, especialment el de les bèsties bovines'; «Se sent un gramòfon que fa uns bruels esgarrifosos» [5, 8, 10] E, Olot, Lluçanès, Vallès
- (11) *calabruixó* [kələβrujó] (20) 'calamarsa'; «Ha caigut un fort ruixat de calabruixó» [1, 3-11, 13] E, Barc., Eiv.
- (12) *cudenys* [kuðéɲ] (1) 'codony'; «Na Gracieta fa confitura de cudeny» [3] Cadaqués, St. Feliu de G.
- (13) *cuit* (1) 'la cuit o l'acuit: joc de nois i de noies'; «jugàvem a la cuit» [7] E, Puigcerdà, Ribes, Ripollès, Gir., Vic, Vallès, Barc., Ll.

- (14) *deixonda, deixondant, etc.* (6) 'deixondar: deixondir'; «Els homes s'han anat deixondant» [4-6] E, Conflent, Ripollès, Plana de Vic
- (15) *denerida, denerit* [dənərit] (6) 'desnerit: petit i magre per insuficiència de creixement'; «És una edat delicada i tan denerit que ha pujat!» [1, 3, 6-7] E, Garrotxa, Plana de de Vic, Barc.
- (16) *empassegat* [əmpəsəɣá] (1) 'empassegar: ensopegar'; «hagués empassegat» [2] E, Gir.
- (17) *enfutimats* (2) 'entremaliat; d'esperit inquiet i molestatador'; «M'ha fet recordar con els meus fills eran petits i tan enfutimats, i jo de tan en tan els apalisava» [1, 4] E, Olot, Rupit, Pobla de L., Borredà, Manresa, Solsona, Bonansa
- (18) *enquibida, enquibir, enquibir-mos, etc.* (10) 'encabir'; «han hagut de posar dos cotxes més per enquibir-mos» [1, 4, 5, 6, 10] E, Barc.
- (19) *entrapat* (1) 'endrapar: menjar voraçment'; «De primer ningú tenia gana i quissab la brossa que hem entrapat» [5] E, Olot, Plana de Vic, Vallès, Barc., Penedès, Cardona, Solsona, Camp de Tarr., Ll., Tortosa
- (20) *ermot* (1) 'ermàs'; «que creixia ben conreuada i are sembla un ermot» [8] E, Lluçanès, Penedès, Gadesa
- (21) *esbardella, esbardellant* (2) 'esbardellar: esberlar; trencar per contusió o xoc una cosa sòlida'; «Sembla que el pit s'esbardella» [4] E, ross., Gir.
- (22) *escarquillada* (1) 'escarquillat, -ada: deixondit, llest, viu de potències' [3] E, Ross., Vallès
- (23) *escorpits* (1) var. arcaica i dialectal de *escorpí* «escarbats, escorpits, marietes» [3] E, Cerdanya, Vall de Ribes, Ripoll, Gir., Penedès, Camp de Tarr., Falset
- (24) *esgabellat* (1) 'esgavellar: desgavellar; desballestar; desjuntar o afluir l'ajust de peces que formen una cosa'; «aquell auto tan esgabellat que cruixia tot ell xericant» [5] E, Cardona, Solsona, Penedès, Camp de Tarr., Sta. Col. de Q.
- (25) *esparravitllat, esperravitllada* (2) 'esparravillat, -ada: eixerit, escotorit'; «he vist sortir el sol, esparravitllat sense cap trenyina» [1, 2] E, Plana de Vic, Vallès
- (26) *esparrucavan* (1) 'esperrucar: despentinat, escabellar'; «fins alguna dona grant que s'esparrucavan per a collir els grapats de caramelos» [5] E, Costa de Llevant, Vallès
- (27) *estartarits, esterterits* (2) 'esterterit, -ida: estertit'; «aucells corran estartarits amagant-se allà ont podan» [5, 10] E, Girona
- (28) *estassats* (1) 'estassat: conjunt de coses estassades, escampall'; «res hi pogueren fer els revoltosos[,] quedant-n'í una pila d'estassats» [1] Llançà
- (29) *estellicó* (1) 'estella petita'; «Ja no n'hi ha ni un estellicó» [11] E, Olot, Lluçanès, Plana de Vic, Mall., Men.
- (30) *estussat* (1) 'estossar: esbaltir; tupar fins a estabornir o fins a matar'; «Per_tot han estussat de mala manera an els alemanys» [4] E, Rosselló, Vic, Manresa
- (31) *faluga* (1) 'persona o animal petit i bellugadís'; «que semblava una faluga corrent i jugant» [12] E, Barc., Solsona
- (32) *fasoles* (1) 'fesola: mongeta'; «He sembrat quatre regues de fasoles al hort» [7] E, la Selva
- (33) *faus* (7) 'falç' «una barretina vermeia i una faus de plata al puny» [1, 3, 6, 8, 13] E, Olot, Ripoll, Lluçanès, Plana de Vic, Bal.
- (34) *foris* (1) 'i foris!': exclamació usada per a declarar resolta definitivament una qüestió'; «Ells forts i foris insistint amb que volian els Segadors» [1] E, Ribes, Olot, Gir., Mall.
- (35) *gargalada* [gəɣəɫáðə] (1) 'gregalada: ventada de gregal'; «tan esvalotat per una forta gargalada» [5] E, Costa de Llevant, Bal.
- (36) *guiroles* (2) 'guirola: butllofa de la pell'; «els varen omplir de guiroles (ronchas)» [3, 10] E, Gir.

- (37) *jogues* (1) 'joga: cert nombre de coses que formen un conjunt complet i apte per a un fi'; «unes diminutes jogues de cartes» [2] E, Garrotxa, Guillerries, Montseny
- (38) *llampa* (3) 'llampar: llampegar'; «encare llampa i trona mol» [4, 8, 12] E, Gir., Costa de Llevant, Tortosa, Cast., Val., Bal.
- (39) *lletatreses* (1) 'lletetresa: planta euforbiàcia de l'espècie *euphorbia helioscopia*'; «Espines blanques, pastanagues lletatreses, curibells etc.» [6] E, Cerdanya, Garrotxa, Vallès
- (40) *lligamanegas* (1) 'lligamanega: lliga o pacte secret; acord clandestí'; «referents a les dues nacions i les seues lligamanegas» [13] E, Lluçanès
- (41) *lluert* (2) 'llangardaix'; «granotes, lluerts i demés cantaires nocturns» [3, 4] E, Rosselló, Conflent, Vallespir, Capcir, Cerdanya, Plana de Vic, Andorra, La Seu d'U., Vall d'Àneu, Vall de Cardós, Reus
- (42) *maial* [məjáj] (1) 'mallal: mesura per a oli i vi, equivalent a setze porrons, o a 15'5 litres (Blanes), o a 12 litres aproximadament (Lledó)'; «Hi ha hagut un maial d'oli» [6] Lledó, Blanes
- (43) *molre* (1) 'moldre'; «És un descans no tenir de molre l'hossa estudiant en les vacances» [11] E, pir-or., Ripoll, Solsona
- (44) *murratxa* (1) 'morratxa: cànter de vidre o de metall'; «La simpàtica Murratxa era ben proveïda de anissat» [4] Canet de Mar, Lloret de Mar
- (45) *neules* (1) 'neula: beneïtot, mancat de discreció'; «qu'el públic de Barcelona aplaudeixi aquestes funcions tan neules!» [4] E, Vic, Vallès, Barc., Tarr., Men.
- (46) *ninou* (1) 'primer dia de l'any'; «i som a Ninou» [1] E, Garrotxa, La Selva, Ripollès, Gironès, Guillerries, Lluçanès, Plana de Vic, Vall d'Àneu
- (47) *pairaba* (2) 'pairar: deixar de fer una cosa, sia voluntàriament, sia per força'; «Dies feia que m'en pairaba» [4] E, Pont de S., Vall de Ribes, Ripoll, Garrotxa, Gironès, Plana de Vic
- (48) *palatrecos* (1) 'palatreca: xerraire informal'; «Aquet dematí han vingut dos palatrecos que m'han demanat» [3] E, Penedès, Camp de Tarr., Tortosa
- (49) *pellinois* (2) 'pellinçoi: pellingot'; «que jo m'escarrassi tan aprofitant pellingois i ells tan de rumbo» [1, 2] E, Garrotxa
- (50) *picapolles* (2) 'picapolla: raïm picapoll'; «Hem rebut un cistell de picapolles de Llufríu» [2, 3] E, Ross., Igualada
- (51) *ploïnejat, ploïnejava, pluïneja* (6) 'ploïnejar: ploviscar'; «En tornant ha ploïnejat tot el camí» [2, 3, 8, 13] E, Conflent
- (52) *rabaquet* (1) 'varietat de carabassa llargueruda i rogenca'; «Deu haver mort d'un empatx de rabaquet» [4] E, Vallès
- (53) *rantells* (3) 'rantell: moscard, insecte dípter de l'espècie *culex pipiens*'; «la invasió de rantells (mosquits)» [4, 7] E, Garrotxa, Gir., Guillerries
- (54) *recuit* (1) 'recuit: llet presa amb herbacol i deixada escórrer dins un drap, de manera que se n'elimini la part aquosa'; «Vàrem menjar un recuit a sa castanyeda» [1] E, Cerdanya, Gironès, Plana de Vic
- (55) *regalíssia* [rəɣəlísia] (1) 'regalèssia'; «aiga d'arrels de malvi, regalíssia, sucre candi» [4] E, Olot
- (56) *relleixos* (2) 'relleix: deixalla, allò que resta d'una cosa passada o ja usada'; «Són relleixos de lo passat» [2, 13] E, Garrotxa
- (57) *resquícies* (1) 'resquícia: porció petita que queda d'una cosa; deixalla'; «Eran resquícies d'una fantàstica posta de sol» [2] E, Vallès, Penedès, Camp de Tarr.
- (58) *retxes, retxeta* (6) 'retxa: reixa'; «flors de les que súrtan per les retxes dels jardins» [1, 2, 5-8] St. Feliu de G., Pineda, Vendrell, Camp de Tarr., Eiv.
- (59) *retxos* (2) 'reig: bolet comestible de l'espècie *amanita caesaera*'; «hem anat a cassar retxos» [2, 4] E, Montseny, Vallès, Penedès, Camp de Tarr., Conca de Barberà

- (60) *reviraia* (1) 'reviralla' per *revifalla* «Quina reviraia tan crudel ha estat per-a nosatros!» [7] E, Garrotxa
- (61) *russam* (1) 'rossam: conjunt de cavalls i eugues, ases i muls'; «la festa del concurs de bestiar si és que n'hi ha de russam» [1] E, Garrotxa, Gir.
- (62) *sagarreng* (1) 'segarrenc, -enca; vent del NO'; «Feia bon sol pro un ventet nort-oest finíssim. Semblava el sagarreng que tenim a Llufríu» [12] E, Gironès, Barc.
- (63) *samaruga, samarugues* (2) 'sagonera (aquí en sentit figurat)'; «Ha nascut una filleta del Rei (una samaruga més)» [2, 4] E, Rupit
- (64) *sangrinyol* [səŋgrinjóɫ] (1) 'sanguinyol: arbust de la família de les còrnies'; «rams de bruc, sangrinyol» [3] E, Plana de Vic, Vallès, Anoia
- (65) *saplà* (1) 'porció plana d'una cosa, enmig d'altres porcions malplanes' «Uns moments ans d'arribar a la cova, se troba un pou amb un saplà» [5] E, la Selva, Maresme
- (66) *secanyós* (1) 'secallós'; «Fins per lo més alt i secanyós que sembla no hi hauria d'haver-i vegetació» [7] E, Men.
- (67) *soleis* (1) 'solei: lloc on toca el sol'; «Bé he suat per aquells soleis [6]» E, Berguedà, Plana de Vic, Cerdanya, Solsona, Cardona, Segarra, Camp de Tarr.
- (68) *sotracada, sotracades* [sutrəkádə] (6) 'sotragada: sotrac'; «bé ho necessito amb tantes sotracades que tinc a sobre» [1, 2, 4, 7] E, Lluçanès, Solsona
- (69) *tany* (1) 'brot que surt a la soca d'un arbre'; «En Lluís porta un tany d'abet an es capell» [4] E, Tremp, La Selva, Plana de Vic, Camp de Tarr., Mall., Eiv.
- (70) *tomàtecs* (1) 'tumàquet'; «En Pau ha enviat un bé de Déu de pebrots i tomàtecs» [4]; per bé que, segons el *DCVB*, a l'Empordà, Rosselló, Conflent, Garrotxa es pronuncia [tumátə].
- (71) *tràmpul* (1) 'tràmpol: ratxada forta; vent tempestuós'; «que diu qu'el tràmpul (vent fort) ha fet malvé» [4] E, Cerdanya, Garrotxa, Lluçanès, Plana de Vic
- (72) *traüt* (2) 'tràfec, moviment agitat i sorollós'; «Estaba reposat després del traüt de la festa» [13] E, Lluçanès, Vallès, Segarra
- (73) *trescamar* (1) 'trascamar: moure les cames com per caminar'; «Ahir no podia trescamar de tan cansada» [12] E, Rosselló
- (74) *trillejar* (2) 'tritlejar: repicar les campanes amb so agut'; «que sàpiga o vulgui trillejar (repicar)» [6, 7] E, Ripoll, Garrotxa, Plana de Vic, Barc.
- (75) *trullaire* (1) 'home que fa l'oli en el trull'; «Diu que esperan l'arribada del trullaire (en Serafi)» [4] E, Garrotxa
- (76) *trumfa, trumfes, trunfes* (11) 'patata'; «He comprat dues arrobres de trumfes» [1-4, 6, 7, 11] E, Cerdanya, Ribes, Gironès, Garrotxa, Cardona, Reus, Andorra, Vall d'Àneu, Sort, Pont de S., Castanesa, Tremp, Organyà, La Llitera, Balaguer, Priorat
- (77) *tumanyins* [tuməni] (1) 'tomanyí: planta labiada de l'espècie *lavandula stoechas*'; «gatoses[,] tumanyins, romanins, què sé jo..!» [6] E, la Selva
- (78) *veimar* [bəjmá] (2) 'veremar'; «amb la mala nova que sa pedregada que ha caigut ens ha veimat tots es reïms» [4, 7] E, Blanes
- (79) *ventanal* (2) 'vent molt fort'; «al impuls de la fúria d'un ventanal» [5, 6] E, Men.
- (80) *xifrés* [jifré] (2) 'xifrer: xiprer'; «semblavan xifrés d'un cementiri» [3, 5] E, Oliana

4.9. Mots localitzats en diversos indrets que no pertanyen a la zona empordanesa

- (1) *aiganaf* [ajɣənáf] (1) 'aiguanaf: aigua de flor de taronja, que s'empra com antiespasmòdic'; «L'hi he donat aiganaf» [3] Barc., Bagà
- (2) *burgit* [burɟít] (22) 'brogit'; «he vingut an aquet burgit ciutadà» [3] Pineda, Barcelona, St. Vicenç dels H.

- (3) *conductora* (1) 'vehicle gran, clos per damunt i pels costats, que serveix per al transport de mobles en les mudances de casa'; «Els mateixos homes de la conductora varen carregar el camió» [2, 6, 7] Barc.
- (4) *escanyagats* (1) 'planta de la família de les amigdalàcies, espècie *Prunus spinosa* L.'; «un ram d'escanyagats (pèsols de bosc)» [7] pir-or., or., occ.
- (5) *esgalabrades* (1) 'eixelebrat'; «Hi ha dues ciutats mol esgalabrades» [8] Pineda
- (6) *gallardes* (1) 'il·luminacions i musiques que es fan pel carrer en la nit de la vigília d'una festa major o patronal'; «Les professons[,] concorregudes i plenes de tradicions que jo m'hi encantava. Gallardes, tornabodes[,] bacallà[,] etc. » [1] Olot
- (7) *goits* [gójts] (1) 'goigs'; «cantan els goits del nostre venerat màrtir» [4] Bagà, Gòsol, St. Llorenç de M., Manresa, Granollers, Barc.
- (8) *llunt* (1) 'lluny'; «Ve a missa de bastant llunt» [8] [lún] Tamarit de la L., Tortosa, Maestrat
- (9) *metrall* (1) per *metall* «han portat una safata de metrall amb una imatge de la Verge que semblava de plata» [3] Mallorca
- (10) *perveia* (1) 'perveure: veure, comprovar'; «Ja perveia la pau mundial» [9] Ross.
- (11) *plovineja, plovinejar, etc.* (4) 'plovisquejar'; «A l'hora de surtir plovinejava» [5, 8, 9, 13] Ross., Cerdanya, Gir., Berga, Plana de Vic, Pineda, Vall d'Àneu, Pont de S., Senterada, Camp de Tarr., Tortosa
- (12) *tàbancs* (1) 'tabanc: tàvec'; «Després varen venir la Mima i en Lluís perquè es tàbancs el pessigaven» [11] Reus
- (13) *traquellejat* (1) 'tracallejar: altercar, moure brega o discussió'; «Hi som entrat i de nou he traquellejat amb el constructor» [12] val.
- (14) *tricalamena* (2) 'trescalamena: malaveig, esforços intensos i repetits, agitació de treball'; «He deixat la meua tricalamena al llit i jo m'en som anat» [2] mall.

4.10. Mots d'àmbit general

- (1) *nap* (1) 'moneda d'un duro, en llenguatge familiar'; «Els hi he promès un nap en metàlic (moneda de plata que val 5 pessetes)» [4] (or., men.)
- (2) *militronxo* (1) «Avui en Lluís al Liceo Políglota hi ha comensat d'aprendre l'exercici militronxo» [3] forma despectiva de *militar*
- (3) *mentris* (1) «per la set que passaran mentris duri la ballaruga» [4] dialectalisme d'existència dubtosa, usat per Víctor Català en lloc de la forma normal *mentres*.
- (4) *pahissa* (pəísə) (3) 'pallissa: lloc cobert de teulada destinat a guardar-hi la palla'; «Érem amb una pahissa mentres plovia molt» [2, 7] or., bal.
- (5) *polbra* (2) 'pólvora'; «És de gra de polbra» [3, 11] vulgarisme

4.11. Mots documentats sols en textos literaris

4.11.1. Joaquim Ruyra

- (1) *afadigats* (1) *afadigar*: cansar, donar fatiga'; «Tots estem afadigats amb tanta lluita» [5] *La Parada*, 67
- (2) *cassussa* (1) 'gana forta de menjar'; «arribaven colles de cantaires amb bona cassussa» [1] *La Parada*, 67
- (3) *enfredorar* (1) 'posar fred'; «Havent esmorsat, m'he comensat d'enfredorar per dintre del pis» [3] *Pinya de rosa*, ii, 11
- (4) *enxiquís* (1) 'enxiquir: fer més petit'; «enxiquís el meu cor i que l'empleiés» [2] *Pinya de rosa*, i, 79

- (5) *gropada* (1) 'tempestat congriada sobtadament'; «Dec sentir gropada per la tarde» [2] *Pinya de rosa*, i, 71
- (6) *paiola* (1) 'pallola: capell de palla d'ales amples'; «estrena la paiola de sireres» [2] *Pinya de rosa*, i, 131
- (7) *paperalla* (3) 'conjunt de papers'; «Na Montserrat i jo hem llegit paperalla antiga» [3, 4] *Entre flames*, 128
- (8) *penjarelles* (4) 'penjarella: penjarell'; «Curulla de flors i penjarelles de paper» [1, 2, 7] *Pinya de rosa*, ii, 31
- (9) *pols* (1) 'Fer la pols a algú: avantatjar-lo, passar-li davant, esser-li superior'; «és tan valenta amb la aviació que fa la pols an els homes del seu ram» [8] *Pinya de rosa*, ii, 21
- (10) *rebolsada* (1) 'revolsada: regolfada'; «Segurament que una rebolsada de la forta tramontana» [7] *Pinya de rosa*, ii, 71
- (11) *sorge* (1) 'soldat (en llenguatge despectiu)'; «la vida de sorge (soldat) no li plau» [5, 6] *Entre flames*, 134.134
- (12) *xano-xano* (3) 'caminant a poc a poc'; «hem vingut tot xano-xano cap aquí» [3, 4, 8] *Pinya de rosa*, i, 17

4.11.2. Víctor Català

- (1) *afumats* (1) 'pres del fum; ennegrit del fum'; «oir la missa a sobre de quatre taulons afumats» [1] *Solitut*, 62
- (2) *bogejant* (1) 'bogejant: esser boig o obrar com un boig'; «bogejant i rient de qui s'hi amoïna» [5] *Ombrívols*, 81
- (3) *majora* (2) 'que té domini absolut'; «Aquesta és la senyora i majora que mana per_tot» [2, 5] *La Mare Balena*, 115
- (4) *matarrades* (1) 'matarrada: mata grossa'; «Hi havia unes matarrades atapaïdes de floretes» [6] *Cayres vius*, 140
- (5) *revoltura* (1) 'agitació; estat d'una cosa revolta'; «Hi ha una revoltura de temps que quissab lo que serà» [2] *Cayres vius*, 19
- (6) *ruimejava* (1) 'roïmejar: roïnejar'; «quan sortíam de missa garugava (ruimejava)» [13] *Ombrívols*, 20

4.11.3. Diccionari Aguiló

palfons o velluts verts / pelfons (2) 'pelfó: tela peluda a manera de pelfa'; «el dels capellans amb un palfons o velluts verts» [2, 13]

4.11.4. Martí Genís i Aguilar, *Julita*, 95

samalades (1) 'a semalades: molt copiosament'; «Són les vuit del dematí i l'aiga cau a samalades» [6]

4.11.5. Eduard Girbal Jaume, *La tragèdia de ca-'l Pere Llarch*, 164

raconic (3) de *racó* «amb un reconic de casa [3, 7]

4.11.6. Jaume Massó i Torrents, *Croquis Pirenencs*, 176

porqueirola (1) «porcairol, -ola: porquerol'; «amb la Teresita que sembla una porqueirola» [4]

4.11.7. Joan Moreia, *Del Folklore Tortosí*

- (1) *estrugància* (1) 'mala estrugància: grafia incorrecta per *malastrugància*'; «el mal d'un dit portés tan mala estrugància» [4] Folkl. 95
- (2) *raspa* (4) 'minyona de servei (en l'argot i despectivament), però amb un significat diferents en els textos de Rocas: «raspa (nòvia) tarragonina / uns cants mol esvalotats d'una raspa (joveneta)» [1, 2, 7] Folkl. 624

4.11.8. Narcís Oller

- (1) *troana, truanes* (2) 'planta oleàcia de l'espècie *Ligustrum japonicum*'; «He vist una cotorreta posada sobre d'una troana» [9] *Vilaniu*, 188
- (2) *turbonada* (1) 'torbonada: nuvolada de pas, acompanyada de pluja i trons i sovint de vent fort'; «Con haurà passat la turbonada determinarem lo que s'haurà de fer» [1] *Rurals y Urbanes*

4.11.9. Josep Pous i Pagès, *Quan es fa nosa*, 61

rèm (1) 'rem: fig. Negocis o ocupacions directives; direcció d'una casa, d'una organització, etc.'; «Com que té tan bell rèm entre·mans, fa corra mols interessos» [2]

4.11.10. Jacint Verdaguer, *La fugida a Egipte*, 21

llupada (1) 'conjunt de gent dolenta, o famolenca'; «el senyor bisbe, la regina i tota la llupada anavan passant» [3]

5. CONCLUSIONS

L'anàlisi d'aquesta mostra lèxica reflecteix el paper preponderant dels dialectalismes en els dietaris d'Irene Rocas. Cal remarcar que la majoria de termes no es desmarquen semànticament de la proposta del DCVB. Solament cal destacar un significat nou dels mots *trussada* (topada) (§ 4.1), *tracanets* (empleats) (§ 4.3) i *raspa* (nòvia o joveneta) (§ 4.11.7). És dubtós també el significat de *vispat* (§ 4.2).

D'altra banda, destaquen numèricament les formes empordaneses (un 61,73 % si se sumen les solucions pròpies de Llofriu, Palafrugell i l'Empordà, juntament amb les documentades en altres indrets d'aquella àrea o del català septentrional de transició). El lèxic restant, d'una banda, pertany a un àmbit geogràfic general o a una àrea no empordanesa (6 %); i, d'altra, es troba documentat, d'acord amb el DCVB, sols en obres literàries (8,75 %), per bé que alguns autors, com ara Víctor Català o Joaquim Ruyra són precisament de la zona dominant. Finalment, un 21,64 % del lèxic estudiat constituïria una mostra de formes llofriuenques o empordaneses, no documentades en el DCVB, que fins i tot podrien constituir idiolectalismes o deformacions d'altres mots ja existents. Cal observar la confusió gràfica que manifesta l'autora pel que fa al vocalisme i solucions fòniques inesperades com ara *tomâtecs* en lloc de *tomates*.

Aquests tipus de mots poden tenir dues interpretacions, o bé que el *Diccionari* alcoverià no documenti —i és justificable a causa de la impossibilitat d'una enquestació exhaustiva en tots els punts del domini— els mots en tots els indrets; o bé, recollint la idea de Joan Coromines, que fossin termes de creació pròpia (inventats pel seu «subtil enginy femení», *DELC* VII, 831b, 56). Caldria explorar una possibilitat o l'altra amb més deteniment per arribar a conclusions definitives, com també la presència i ús de formes alternatives: *aquí* [1] vs. *ací* [2], *idees* [6] vs. *ideies* [8] o *minaires* [1] vs. *miners* [6].

Un altre element que resta per analitzar en els dietaris de Rocas és la presència de castellanismes, alguns d'ús general, i altres provinents d'innovacions, com ara la paraula *bussó* (bústia). I cal valorar també l'ús, en els darrers escrits, dels americanismes (*choclos* 'blat de moro', *cuadra* 'illa de cases', *garrotillo* 'neu glassada', *plata* 'diners'). I encara un altre aspecte que caldria considerar són els recursos estilístics que empra l'autora, emmarcats en un corpus femení. Des d'aquesta perspectiva seria ben útil de contrastar-lo amb altres de característiques similars, encara que estiguin redactats en llengües diferents. És el cas, per exemple, dels textos dels diaris de Louise Hancock, una dona nascuda a Illinois que va fer redactar, en forma de dietari, la crònica de la seva vida entre 1916 i 1919 (<http://escrapbooking.com/louise/index.htm>) o de la britànica Winifred Llewellyn (<http://www.wynnesdiary.com/>), que en va omplir trenta volums entre el 1895 i el 1931. Però aquests són temes d'altres estudis.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- CURBET, Jordi (2008): «Una col·laboradora amb poca son. L'aportació lexicogràfica d'Irene Rocas i Romaguera (1861-1947) al 'Diccionari Català-Valencià-Balear' d'Alcover i Moll», dins Jordi Curbet i Maria-Pilar Perea (eds.), *Esplais de la meva llarga vida, els dietaris d'Irene Rocas (1861-1947)*. Palafrugell: Ajuntament de Palafrugell [CD-ROM].
- CURBET, Jordi i MARIA-PILAR PEREA (eds.) (2008): *Esplais de la meva llarga vida, els dietaris d'Irene Rocas (1861-1947)*. Palafrugell: Ajuntament de Palafrugell [CD-ROM]. <http://palafrugell.cat/portal/informacio-municipal/publicacions-i-edicions/item/esplais-de-la-meva-llarga-vida-dietaris-irene-rocas.html>.
- DCVB = Antoni M.ª Alcover i Francesc de Borja Moll (2002 [1962]): *Diccionari català-valencià-balear*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans/Editorial Moll. <http://dcvb.iecat.net/>.
- DELC = Coromines, Joan (1980-1991): *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial.
- GRAU, Dolors (ed.) (1999a): *Memòries d'Irene Rocas (1861-1910): un testimoni excepcional des de l'Empordà, Olot i Barcelona*. Palafrugell: Arxiu Municipal de Palafrugell.
- GRAU, Dolors (1999b): «De Llofriu a Buenos Aires. La presència empordanesa a Amèrica», *Revista de Girona*, 192 (gener-febrer), pp. 36-42.
- PEREA, Maria-Pilar (2008): «La parla llofriuena d'Irene Rocas a partir dels seus dietaris», dins Jordi Curbet i Maria-Pilar Perea (eds.), *Esplais de la meva llarga vida, els dietaris d'Irene Rocas (1861-1947)*. Palafrugell: Ajuntament de Palafrugell [CD-ROM].
- PUJADAS, Joan (ed.) (2004): *Sara Llorens de Serra: Epistolari (1901-1954)*. Barcelona: Fundació Pere Coromines.

APÈNDIXS

Apèndix 1. Llista de les 50 paraules més freqüents que apareixen en el corpus

N	Word	Freq.	%	Texts	%
1	<i>de</i>	45.003	4,16	18	100,00
2	<i>la</i>	35.559	3,28	18	100,00
3	<i>que</i>	34.064	3,15	18	100,00
4	<i>a</i>	31.706	2,93	18	100,00
5	<i>i</i>	29.144	2,69	18	100,00
6	<i>ha</i>	18.619	1,72	18	100,00
7	<i>el</i>	17.679	1,63	18	100,00
8	<i>en</i>	16.428	1,52	18	100,00
9	<i>#</i>	14.923	1,38	18	100,00
10	<i>no</i>	12.967	1,20	18	100,00
11	<i>les</i>	12.019	1,11	18	100,00
12	<i>amb</i>	11.998	1,11	18	100,00
13	<i>els</i>	11.867	1,10	18	100,00
14	<i>per</i>	11.591	1,07	18	100,00
15	<i>hi</i>	11.587	1,07	18	100,00
16	<i>l</i>	11.504	1,06	18	100,00
17	<i>d</i>	11.141	1,03	18	100,00
18	<i>un</i>	10.246	0,95	18	100,00
19	<i>una</i>	9.199	0,85	18	100,00
20	<i>he</i>	8.630	0,80	18	100,00
21	<i>han</i>	7.865	0,73	18	100,00
22	<i>del</i>	7.851	0,73	18	100,00
23	<i>és</i>	7.406	0,68	18	100,00
24	<i>som</i>	6.517	0,60	18	100,00
25	<i>m</i>	6.301	0,58	18	100,00
26	<i>s</i>	6.124	0,57	18	100,00
27	<i>al</i>	6.069	0,56	18	100,00
28	<i>va</i>	5.904	0,55	18	100,00
29	<i>tot</i>	5.601	0,52	18	100,00
30	<i>avui</i>	5.516	0,51	18	100,00
31	<i>hem</i>	5.165	0,48	18	100,00
32	<i>mol</i>	5.131	0,47	18	100,00
33	<i>més</i>	5.084	0,47	18	100,00
34	<i>tan</i>	5.009	0,46	18	100,00
35	<i>se</i>	4.617	0,43	18	100,00
36	<i>com</i>	4.561	0,42	18	100,00
37	<i>anat</i>	4.398	0,41	18	100,00
38	<i>déu</i>	4.216	0,39	18	100,00
39	<i>na</i>	4.125	0,38	18	100,00
40	<i>n</i>	3.596	0,33	18	100,00
41	<i>ens</i>	3.174	0,29	18	100,00
42	<i>lo</i>	3.141	0,29	18	100,00
43	<i>fa</i>	2.967	0,27	18	100,00
44	<i>fet</i>	2.935	0,27	18	100,00
45	<i>tots</i>	2.798	0,26	18	100,00
46	<i>dels</i>	2.761	0,26	18	100,00
47	<i>són</i>	2.740	0,25	18	100,00

48	<i>sant</i>	2.688	0,25	18	100,00
49	<i>dia</i>	2.624	0,24	18	100,00
50	<i>també</i>	2.619	0,24	18	100,00
51	<i>ho</i>	2.615	0,24	18	100,00

Apèndix 2. Llista de les 289 paraules que apareixen en els 18 textos examinats

N	Word	Freq.	%	Texts	%
2	<i>a</i>	31.706	2,93	18	100,00
3	<i>això</i>	695	0,06	18	100,00
4	<i>al</i>	6.069	0,56	18	100,00
5	<i>alabat</i>	300	0,03	18	100,00
6	<i>alegria</i>	133	0,01	18	100,00
7	<i>allà</i>	863	0,08	18	100,00
8	<i>allunyats</i>	62		18	100,00
9	<i>amb</i>	11.998	1,11	18	100,00
10	<i>anar</i>	1.657	0,15	18	100,00
11	<i>anat</i>	4.398	0,41	18	100,00
12	<i>ànima</i>	200	0,02	18	100,00
13	<i>anit</i>	354	0,03	18	100,00
14	<i>any</i>	741	0,07	18	100,00
15	<i>anys</i>	1.272	0,12	18	100,00
16	<i>aquell</i>	402	0,04	18	100,00
17	<i>aquesta</i>	628	0,06	18	100,00
18	<i>aquestes</i>	97		18	100,00
19	<i>aquet</i>	934	0,09	18	100,00
20	<i>aquets</i>	294	0,03	18	100,00
21	<i>aquí</i>	2.015	0,19	18	100,00
22	<i>are</i>	1.235	0,11	18	100,00
23	<i>arriuat</i>	1.033	0,10	18	100,00
24	<i>atre</i>	938	0,09	18	100,00
25	<i>avui</i>	5.516	0,51	18	100,00
26	<i>baixat</i>	215	0,02	18	100,00
27	<i>bé</i>	2.240	0,21	18	100,00
28	<i>ben</i>	2.613	0,24	18	100,00
29	<i>bon</i>	1.174	0,11	18	100,00
30	<i>bona</i>	839	0,08	18	100,00
31	<i>bones</i>	160	0,01	18	100,00
32	<i>buscar</i>	367	0,03	18	100,00
33	<i>caigut</i>	224	0,02	18	100,00
34	<i>camí</i>	569	0,05	18	100,00
35	<i>cap</i>	2.216	0,20	18	100,00
36	<i>carta</i>	2.109	0,19	18	100,00
37	<i>cartes</i>	296	0,03	18	100,00
38	<i>casa</i>	2.501	0,23	18	100,00
39	<i>Catalunya</i>	553	0,05	18	100,00
40	<i>Caterina</i>	74		18	100,00
41	<i>cinc</i>	295	0,03	18	100,00
42	<i>clar</i>	155	0,01	18	100,00
43	<i>colla</i>	564	0,05	18	100,00
44	<i>com</i>	4.561	0,42	18	100,00
45	<i>combregar</i>	345	0,03	18	100,00
46	<i>comensar</i>	220	0,02	18	100,00

47	<i>companys</i>	277	0,03	18	100,00
48	<i>comprar</i>	354	0,03	18	100,00
49	<i>contents</i>	184	0,02	18	100,00
50	<i>cor</i>	391	0,04	18	100,00
51	<i>cos</i>	234	0,02	18	100,00
52	<i>cosa</i>	462	0,04	18	100,00
53	<i>costum</i>	274	0,03	18	100,00
54	<i>creu</i>	169	0,02	18	100,00
55	<i>cumplir</i>	133	0,01	18	100,00
56	<i>D</i>	11.141	1,03	18	100,00
57	<i>dalt</i>	133	0,01	18	100,00
58	<i>de</i>	45.003	4,16	18	100,00
59	<i>del</i>	7.851	0,73	18	100,00
60	<i>dels</i>	2.761	0,26	18	100,00
61	<i>des</i>	1.059	0,10	18	100,00
62	<i>després</i>	1.264	0,12	18	100,00
63	<i>deu</i>	668	0,06	18	100,00
64	<i>Déu</i>	4.216	0,39	18	100,00
65	<i>dia</i>	2.624	0,24	18	100,00
66	<i>dies</i>	1.476	0,14	18	100,00
67	<i>dinar</i>	440	0,04	18	100,00
68	<i>dissapte</i>	99		18	100,00
69	<i>dit</i>	1.016	0,09	18	100,00
70	<i>diu</i>	2.398	0,22	18	100,00
71	<i>diuen</i>	708	0,07	18	100,00
72	<i>diumenge</i>	976	0,09	18	100,00
73	<i>dol</i>	172	0,02	18	100,00
74	<i>donar</i>	396	0,04	18	100,00
75	<i>donat</i>	695	0,06	18	100,00
76	<i>dues</i>	791	0,07	18	100,00
77	<i>el</i>	17.679	1,63	18	100,00
78	<i>ell</i>	1.480	0,14	18	100,00
79	<i>ella</i>	944	0,09	18	100,00
80	<i>elles</i>	291	0,03	18	100,00
81	<i>ells</i>	950	0,09	18	100,00
82	<i>els</i>	11.867	1,10	18	100,00
83	<i>en</i>	16.428	1,52	18	100,00
84	<i>encare</i>	1.130	0,10	18	100,00
85	<i>enrera</i>	175	0,02	18	100,00
86	<i>ens</i>	3.174	0,29	18	100,00
87	<i>entre</i>	410	0,04	18	100,00
88	<i>era</i>	2.279	0,21	18	100,00
89	<i>es</i>	1.024	0,09	18	100,00
90	<i>és</i>	7.406	0,68	18	100,00
91	<i>escriure</i>	369	0,03	18	100,00
92	<i>esperit</i>	151	0,01	18	100,00
93	<i>estan</i>	533	0,05	18	100,00
94	<i>estar</i>	392	0,04	18	100,00
95	<i>estat</i>	2.144	0,20	18	100,00
96	<i>estem</i>	183	0,02	18	100,00
97	<i>fa</i>	2.967	0,27	18	100,00
98	<i>faig</i>	131	0,01	18	100,00
99	<i>fan</i>	701	0,06	18	100,00
100	<i>farà</i>	145	0,01	18	100,00

101	<i>feia</i>	1.156	0,11	18	100,00
102	<i>felicitat</i>	99		18	100,00
103	<i>felís</i>	127	0,01	18	100,00
104	<i>fer</i>	2.041	0,19	18	100,00
105	<i>fet</i>	2.935	0,27	18	100,00
106	<i>fi</i>	1.131	0,10	18	100,00
107	<i>fill</i>	492	0,05	18	100,00
108	<i>fins</i>	1.933	0,18	18	100,00
109	<i>fos</i>	305	0,03	18	100,00
110	<i>fransa</i>	256	0,02	18	100,00
111	<i>goig</i>	528	0,05	18	100,00
112	<i>gràcies</i>	483	0,04	18	100,00
113	<i>gracieta</i>	1.246	0,12	18	100,00
114	<i>gran</i>	1.412	0,13	18	100,00
115	<i>gros</i>	113	0,01	18	100,00
116	<i>ha</i>	18.619	1,72	18	100,00
117	<i>han</i>	7.865	0,73	18	100,00
118	<i>havia</i>	1.764	0,16	18	100,00
119	<i>he</i>	8.630	0,80	18	100,00
120	<i>hem</i>	5.165	0,48	18	100,00
121	<i>hi</i>	11.587	1,07	18	100,00
122	<i>ho</i>	2.615	0,24	18	100,00
123	<i>i</i>	29.144	2,69	18	100,00
124	<i>Irene</i>	824	0,08	18	100,00
125	<i>ja</i>	2.089	0,19	18	100,00
126	<i>Jesús</i>	1.310	0,12	18	100,00
127	<i>jo</i>	2.314	0,21	18	100,00
128	<i>Joan</i>	1.353	0,12	18	100,00
129	<i>joia</i>	181	0,02	18	100,00
130	<i>Jordi</i>	109	0,01	18	100,00
131	<i>l</i>	11.504	1,06	18	100,00
132	<i>la</i>	35.559	3,28	18	100,00
133	<i>les</i>	12.019	1,11	18	100,00
134	<i>li</i>	2.418	0,22	18	100,00
135	<i>llarga</i>	192	0,02	18	100,00
136	<i>Lluís</i>	2.607	0,24	18	100,00
137	<i>lo</i>	3.141	0,29	18	100,00
138	<i>ls</i>	528	0,05	18	100,00
139	<i>m</i>	6.301	0,58	18	100,00
140	<i>mai</i>	766	0,07	18	100,00
141	<i>mal</i>	971	0,09	18	100,00
142	<i>malalts</i>	150	0,01	18	100,00
143	<i>mals</i>	77		18	100,00
144	<i>manca</i>	124	0,01	18	100,00
145	<i>maria</i>	1.519	0,14	18	100,00
146	<i>mateix</i>	713	0,07	18	100,00
147	<i>matrimoni</i>	178	0,02	18	100,00
148	<i>me</i>	2.070	0,19	18	100,00
149	<i>menjat</i>	57		18	100,00
150	<i>més</i>	5.084	0,47	18	100,00
151	<i>meu</i>	933	0,09	18	100,00
152	<i>meua</i>	665	0,06	18	100,00
153	<i>meva</i>	372	0,03	18	100,00
154	<i>mi</i>	662	0,06	18	100,00

155	<i>miria</i>	606	0,06	18	100,00
156	<i>missa</i>	2.454	0,23	18	100,00
157	<i>mol</i>	5.131	0,47	18	100,00
158	<i>molt</i>	676	0,06	18	100,00
159	<i>molts</i>	429	0,04	18	100,00
160	<i>n</i>	3.596	0,33	18	100,00
161	<i>na</i>	4.125	0,38	18	100,00
162	<i>nens</i>	323	0,03	18	100,00
163	<i>ni</i>	1.825	0,17	18	100,00
164	<i>nit</i>	1.625	0,15	18	100,00
165	<i>nits</i>	99		18	100,00
166	<i>no</i>	12.967	1,20	18	100,00
167	<i>noi</i>	116	0,01	18	100,00
168	<i>noies</i>	1.288	0,12	18	100,00
169	<i>nom</i>	481	0,04	18	100,00
170	<i>nosaltres</i>	307	0,03	18	100,00
171	<i>nostra</i>	654	0,06	18	100,00
172	<i>nota</i>	207	0,02	18	100,00
173	<i>notes</i>	125	0,01	18	100,00
174	<i>nou</i>	1.158	0,11	18	100,00
175	<i>nova</i>	292	0,03	18	100,00
176	<i>paciència</i>	144	0,01	18	100,00
177	<i>pare</i>	721	0,07	18	100,00
178	<i>pares</i>	197	0,02	18	100,00
179	<i>parlar</i>	120	0,01	18	100,00
180	<i>parròquia</i>	476	0,04	18	100,00
181	<i>pas</i>	662	0,06	18	100,00
182	<i>passa</i>	308	0,03	18	100,00
183	<i>passar</i>	622	0,06	18	100,00
184	<i>passat</i>	1.160	0,11	18	100,00
185	<i>pensar</i>	124	0,01	18	100,00
186	<i>per</i>	11.591	1,07	18	100,00
187	<i>per-a</i>	1.502	0,14	18	100,00
188	<i>perdut</i>	159	0,01	18	100,00
189	<i>perquè</i>	1.580	0,15	18	100,00
190	<i>petit</i>	374	0,03	18	100,00
191	<i>petits</i>	181	0,02	18	100,00
192	<i>peu</i>	247	0,02	18	100,00
193	<i>plena</i>	256	0,02	18	100,00
194	<i>plenes</i>	94		18	100,00
195	<i>pobre</i>	796	0,07	18	100,00
196	<i>poc</i>	700	0,06	18	100,00
197	<i>poca</i>	243	0,02	18	100,00
198	<i>pocs</i>	168	0,02	18	100,00
199	<i>podem</i>	135	0,01	18	100,00
200	<i>poguer</i>	308	0,03	18	100,00
201	<i>pogués</i>	154	0,01	18	100,00
202	<i>postal</i>	384	0,04	18	100,00
203	<i>postals</i>	94		18	100,00
204	<i>pot</i>	709	0,07	18	100,00
205	<i>primer</i>	447	0,04	18	100,00
206	<i>prou</i>	462	0,04	18	100,00
207	<i>puc</i>	332	0,03	18	100,00
208	<i>puig</i>	412	0,04	18	100,00

209	<i>pujar</i>	210	0,02	18	100,00
210	<i>que</i>	34.064	3,15	18	100,00
211	<i>què</i>	617	0,06	18	100,00
212	<i>qüestió</i>	95		18	100,00
213	<i>qui</i>	784	0,07	18	100,00
214	<i>quin</i>	722	0,07	18	100,00
215	<i>quissab</i>	229	0,02	18	100,00
216	<i>raó</i>	92		18	100,00
217	<i>rèbrer</i>	265	0,02	18	100,00
218	<i>rebut</i>	1.749	0,16	18	100,00
219	<i>recordo</i>	79		18	100,00
220	<i>res</i>	1.377	0,13	18	100,00
221	<i>retornar</i>	80		18	100,00
222	<i>s</i>	6.124	0,57	18	100,00
223	<i>sab</i>	288	0,03	18	100,00
224	<i>sant</i>	2.688	0,25	18	100,00
225	<i>santa</i>	1.019	0,09	18	100,00
226	<i>sara</i>	973	0,09	18	100,00
227	<i>se</i>	4.617	0,43	18	100,00
228	<i>sé</i>	884	0,08	18	100,00
229	<i>segon</i>	58		18	100,00
230	<i>sembla</i>	877	0,08	18	100,00
231	<i>sempre</i>	1.141	0,11	18	100,00
232	<i>sense</i>	962	0,09	18	100,00
233	<i>sentia</i>	115	0,01	18	100,00
234	<i>sentir</i>	181	0,02	18	100,00
235	<i>sentit</i>	332	0,03	18	100,00
236	<i>sento</i>	233	0,02	18	100,00
237	<i>ser</i>	1.262	0,12	18	100,00
238	<i>seria</i>	79		18	100,00
239	<i>set</i>	540	0,05	18	100,00
240	<i>seua</i>	2.293	0,21	18	100,00
241	<i>seues</i>	518	0,05	18	100,00
242	<i>seus</i>	1.198	0,11	18	100,00
243	<i>si</i>	1.898	0,18	18	100,00
244	<i>sí</i>	272	0,03	18	100,00
245	<i>sia</i>	647	0,06	18	100,00
246	<i>sigui</i>	415	0,04	18	100,00
247	<i>sol</i>	879	0,08	18	100,00
248	<i>som</i>	6.517	0,60	18	100,00
249	<i>són</i>	2.740	0,25	18	100,00
250	<i>sopar</i>	197	0,02	18	100,00
251	<i>sort</i>	390	0,04	18	100,00
252	<i>sortir</i>	537	0,05	18	100,00
253	<i>també</i>	2.619	0,24	18	100,00
254	<i>tampoc</i>	344	0,03	18	100,00
255	<i>tan</i>	5.009	0,46	18	100,00
256	<i>tarde</i>	1.851	0,17	18	100,00
257	<i>té</i>	1.767	0,16	18	100,00
258	<i>temps</i>	1.265	0,12	18	100,00
259	<i>tenia</i>	990	0,09	18	100,00
260	<i>tenim</i>	742	0,07	18	100,00
261	<i>terra</i>	286	0,03	18	100,00
262	<i>tinc</i>	943	0,09	18	100,00

263	<i>tot</i>	5.601	0,52	18	100,00
264	<i>tota</i>	1.661	0,15	18	100,00
265	<i>totes</i>	1.157	0,11	18	100,00
266	<i>tots</i>	2.798	0,26	18	100,00
267	<i>tres</i>	957	0,09	18	100,00
268	<i>trovat</i>	707	0,07	18	100,00
269	<i>trovo</i>	135	0,01	18	100,00
270	<i>un</i>	10.246	0,95	18	100,00
271	<i>una</i>	9.199	0,85	18	100,00
272	<i>unes</i>	1.065	0,10	18	100,00
273	<i>va</i>	5.904	0,55	18	100,00
274	<i>vaig</i>	1.295	0,12	18	100,00
275	<i>van</i>	525	0,05	18	100,00
276	<i>vàrem</i>	812	0,08	18	100,00
277	<i>varen</i>	1.744	0,16	18	100,00
278	<i>ve</i>	172	0,02	18	100,00
279	<i>vegada</i>	220	0,02	18	100,00
280	<i>veig</i>	140	0,01	18	100,00
281	<i>venir</i>	445	0,04	18	100,00
282	<i>veure</i>	1.092	0,10	18	100,00
283	<i>via</i>	132	0,01	18	100,00
284	<i>vint</i>	148	0,01	18	100,00
285	<i>vist</i>	699	0,06	18	100,00
286	<i>vista</i>	232	0,02	18	100,00
287	<i>viure</i>	169	0,02	18	100,00
288	<i>volum</i>	37		18	100,00
289	<i>vora</i>	462	0,04	18	100,00